листопад/грудень 2003
November/December 2003

ПРОМІНЬ
Promin

Яр Славутич

Хвала тому, (хто красне рідне слово
Леліє в серці чисто і святково
І краще скарб, синам передає!

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

ГЕНОЦИД УКРАЇНИ

ПРОМІНЬ
РІК XXXXIII ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ Ч.10
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія
Зеновія Саковська
Соня Бейзик
Галя Липка
Референтки Променя
Галя Щерблюк
Іванна Дженис
Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн -US$25.00
Одне число - $3.00
Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@cogeco.ca

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL XXXXIII NOVEMBER-DECEMBER No.10

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Zenovia Sakowsky
Sonja Bejzyk
Halia Lypka
Promin Conveners -
Helen Scherbluk
Joanna Dzenik
Administrator - Oksana Sushko
Telephone 905-572-9626

Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00
The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail Registration No. 09580
International Standard Serial number
ISSN 038021-40

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

ЗМІСТ Contents

1 Редакційна.....Editorial
2 Голодомор.....The Great Famine
6 Духовість.....Spirituality
10 Життя і культура.....Life and Culture
13 Жіночі постаті.....Women of Influence
14 Із світу.....Around the World
16 Нашим найменшим.....For our Children
18 Вісті з Централі.....News from the National Office
20 Громадська Хроніка.....Community Events
31 Квіти Незабутнім.....In Memoriam

Please note the NEW e-mail address for Promin.
promin@cogeco.ca

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP) toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580

Передня окладинка:
Малюнок -
Володимира Беднарского
Front cover:
Painting by Volovymyr Bednarsky

Back Cover:
Specimen Embroideries of the
Peasant Home Industry
in Bucovina
UWAC Eastern Executive 1974

Нова Адреса / New Address

Союзу Українок Канади
Ukrainian Women's Association of Canada
National Office
11024-82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada T6G 0T2
Telephone: 780-467-2578 Fax: 780-467-1412
bosakows@telusplanet.net

Editorial
Редакційна

Слава Ісусу Христу!

З великою приємністю
сердечно вітаємо
Блаженнішого Митрополита Василія
з 94-им Днем Уродин.

Бажаємо Йому кріпкого здоров'я та плодотворчої праці на благо нашої Церкви і народу.

Молимо Милостивого Господа, щоб обдарив Вас Своїми обільними ласками, на які Ви так щедро заслуговуєте!

НА МНОГІ ЛІТА
ДОРОГИЙ ВЛАДИКО!

Централяна Управа СУК
Редактори і Редакційна Колегія
Променя

****

Доходимо до кінця 2003-го року. Як поглянемо взад через останніх 12 місяців пригадуємо собі всі важливі моменти в нашому особистому і організаційному житті.

Пригадуємо підготовку і остаточне виконання різних імпрез - ювілеї, академії, різного роду зустрічі, конференції, мистецькі вистави, і.т.п., властиво все те що в'яже нашу працю і скріплює наше організаційне життя.

Час скоро минає і приступаємо до нового року і нових проєктів та зустрічей. Дай Боже, щоб наша важлива праця на церковно-громадській ниві продовжувалася з великим ентузіазмом, повною енергією і відсвіженою силою.

Бажаю всього найкращого!

Орися Сушко

This month in Promin, we read about St. Andrew, the First-Called Apostle, who became the first to preach the Gospel in Ukraine, and the founder of the Ukrainian Orthodox Church. He blessed our homeland from a Kievan hilltop, erecting a cross, signifying the reign of God's love there forevermore.

As we ponder the symbolism of the cross -- the cross that was there when we were born, the cross that accompanied our baptismal blessing, our first Holy Confession, that hovers over our wedding vows, our funeral rites, the cross that we kiss reverently each week in Church -- can we remember a time in our lives when its presence was not powerfully real? I certainly can't. In its simple geometry - a single horizontal bar on a single vertical bar - is held the deepest mystery, the greatest miracle of our existence.

The possibilities for the symbolism contained in the cross is limited only by our mortal imaginations. The vertical bar -- our 'vertical' relationship with our Creator. The solid, infinite link between God and His children. The balance between upward and downward, good and evil, heaven and hell. That we lift our hearts up to the Lord, and bow down low to honour Him reverently. We rejoice in worship with our hands raised up high, and we cry out in worship on our knees to the only One Who can save us.

The symbolism of the horizontal bar of the cross is as rich as the vertical. Our hands outstretched to one another in the community of faithful, joined together in the Body of Christ. The infinite arms of God encircling His creation. The harsh wood to which Christ's hands were brutally nailed, but only mortally wounded, as those discovering His empty tomb would find three days later...

What strikes me the most is that whatever symbolism the cross creates for each of us, it can neither exist nor function without the vertical and the horizontal together. We are created to live in communion with our Creator, and in communion with one another. At this blessed time of the Nativity Fast, we can prepare our hearts for the coming of the One Who ultimately brings the cross to life for all mankind, every year, and every moment in our hearts.

Оксана

ЗАЯВА

У підтримку вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-33 рр. в Україні

„Коли я проснувся перед світанком я почув моїх синів, які у сні плакали і просили хліба..." *(З „Дев'ятого і останього кола Пекла" Данте Алігері)*

У цьому році виповнюється 70-а річниця Голодомору 1932-33 рр., затіяного совєтським режимом, у якому загинуло від 7 до 10 мільйонів українців. Сама лиш чисельність цих жертв кваліфікує цю подію, як найбільш масовий геноцид у світі. Ми віддаємо шану мільйонам жертв цієї трагедії, що зараховується до найжахливіших масових злочинів, який був вчинений людиною проти людини. Історики дійшли висновку, що жодна нація не понесла більших втрат ніж українці у XX столітті. Разом - голодомори, чистки, репресії і війни забрали біля двадц'ять міліонів жертв.

Квінтесенція сьогоднішнього відзначення не полягає виключно у віддані шани. Сімдесять років тому, якраз тоді коли українців брутально винищували, багато урядів т. зв. *"Вільного світу"* встановлювали дипломатичні стосунки з Совєтським Союзом. А що найгіршеч навіть вільна преса, включно з горезвісним головним кореспондентом *Нью Йорк Таймса*, змовилася щоб приховати злочин. У 1983 році журнал *Тайм* писав про жертви голодомору 1932-33 рр.: „Їхнє винищення було справою державної політики, так як печі Дахау були справою державної політики. Українські крукулі гинули...задля вигоди держави, щоб сприяти побудові нового стану справ...вони загинули, проте пам'ять світу про їхнє убивство поросла бур'яном. Чому?..."

По сьогодні цю трагічну подію ще належно не осуджено і не визнано геноцидом багатьма міжнародними установами і урядами. У 1988 році Комісія Конґресу США по голодомору України зробила висновок, що: „Конвенція про Ґеноцид визначає геноцид, як одну або більше акцій вчинених з наміром знищення національного, етнічного, расового або релігійного угрупування як такого в цілому або частинно... Одна або більше акцій вказаних у Конвенції про ґеноцид була задіяна проти українців, щоб знищити істотну частину українсякого народу... Переважаючі докази вказують на те, що хоч Сталіна попереджено про загрозу голоду в Україні він наполягав на заходах, які могли лиш посилити його наслідки. Такі заходи не лише конфліктували з його реакцією на труднощі з продовольством у інших місцевостях у минулому році, але деякі з них були примінені з більшою силою в етнічно українських регіонах і були використані для ліквідації будь-якого прояву українського національного самоутвердження".

У 1989 році Світовий Конґрес Українців зібрав Трибунал визначних міжнародних юристів для проведення слухань про Голодомор 1932-33 рр. і дійшов до висновку, що Голодомор був запланований тоталітарним режимом СРСР, що він був спрямований проти Української нації і забрав прнаймі 7 мільйонів жертв.

2-го грудня 1998 р. на Пленарних зборах 53-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН у пункті No. 46 (b) порядку зборів п. н. "П'ятдесята річниця Конвенції про запобігання і покарання злочину ґеноциду" постійний представник України до ООН заявив: „Минулого місяця Україна відзначила одну із найбільших трагічних сторінок своєї історії - 65-ту річницю штучно створеного голодмору у 1932-33 рр., коли український народ став об'єктом свідомого і умисного ґеноциду, який був задіяний совєтським режимом...".

14 квітня 2000 р. на зборах Ради Безпеки ООН про ситуацію у Руанді Постійний Представник України до ООН заявив: „Для України ґеноцид не є лиш терміном історії, бо лише століття було свідком невимовної трагедії, коли більше як 7 мільйонів людей були винищені до двох років у добре запланованому голодоморі.

Ці події відбулися у країні, яку колись називали житницею Європи".

24 вересня 2003 р. під час загальних дебатів 58-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН президент України сказав: „Цього року сповнюється 70 років від часу, коли тоталітарним режимом був організований штучний голод в Україні. Його наслідком стала загибель від 7 до 10 мільйонів наших співгромадян. На жаль, тоді, у 1933 році світ не відгукнувся на нашу трагедію. Міжнародна спільнота повірила цинічній пропаганді Совєтського Союзу, який продавав хліб за кордон у той час, коли в Україні щохвилини від голоду помирало 17 осіб. З цієї трибуни я хочу закликати усіх вас підтримати ініціативу України вшанування з боку ООН пам'яті загиблих".

Цього року з нагоди 70-ої річниці Голодомору, парламент України прийняв Звернення вшановувати жертви стверджуючи, що ця жахлива подія була актом геноциду. Легістратури Аргентини, Австралії, Канади і Сполучених Штатів Америки прийняли подібні резолюції. В інших країнах це питання є у процесі розглядання.

На основі сказаного ми закликаємо уряди світового співтовариства та неурядові організації ООН визнати Голодомор 1932-33 рр. в Україні актом геноциду проти українського народу і зберегти у пам'яті цих 7-10 мільйонів невинних людейч яку у ньому загинули.

10 листопада 2003 р.
Світовий Конгрес Українців
Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Postage Stamp Issued in Memory of the Victims of the Famine-Genocide in Ukraine in 1932-33

FACTS

about the 1933 Famine-Genocide in Soviet Ukraine

Censuses

In late 1932 - precisely when the genocidal famine struck - the Central Statistical Bureau in Moscow ceased to publish demographic data.

The 1937 census was given top priority. The census director, I. Kravel, was awarded the Order of Lenin for his meticulous work. After the results of the 1937 census were submitted to the Government, the census was declared "subversive", its materials destroyed and the top census officials were shot for not finding enough people.

Harvest and Climactic Conditions

The "natural disaster" excuse to cover up the 1933 Famine-Genocide does not hold water. It was not caused by some natural calamity or crop failure:

1. The 1931 harvest was 18.3 million tons of grain.
2. The 1932 harvest was 14.6 million tons of grain
3. The 1933 harvest was 22.3 million tons of grain.
4. The 1934 harvest was 12.3 million tons of grain.

In 1934, during the poorest harvest - a mere 12.3 - there was no massive famine because Stalin reduced the grain requisition quotas and even released grain from existing "state stockpiles" to feed the population.

The highest death rates were in the grain growing provinces of Poltava, Dnipropetrovsk, Kirovohrad and Odessa: usually 20-25%, although higher in many villages.

Laws and Decrees

The 7 August 1932 law drafted by Joseph Stalin on the protection of the socialist property stipulated the death penalty for "theft of socialist property". Ukrainian villagers were executed by firing squads for theft of a sack of wheat and in some cases even for two sheaves of corn or a husk of grain.

The 6 December 1932 decree stipulated a complete blockade of villages for allegedly sabotaging the grain procurement campaign - de facto sentencing their Ukrainian inhabitants to execution by starvation.

An unpublished decree signed by Molotov encouraged Russian peasants to settle into the empty or half-empty villages of "the free lands of Ukraine" (and North Caucasus also inhabited by Ukrainians and likewise devastated by the famine).

Ironically, the United States recognized the Soviet Union in November 1933.

Offers to aid the starving by numerous charitable organizations such as the International Red Cross, Save the Children Fund, the Vienna-based Interconfessional Relief Council and Ukrainian organizations in the West and Western Ukraine (occupied by Poland) were discouraged or blocked by their Governments.

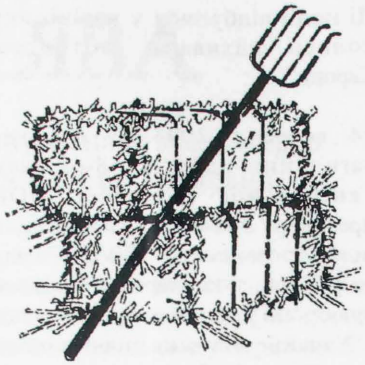

Findings and Conclusions

The International Commission of Inquiry into the 1932-1933 Famine in Ukraine, May 23-27, 1988, in Brussels, Belgium and the U.S. Congress 1988 Commission on the Ukraine Famine in its "Investigation of the Ukraine Famine of 1932-1933" concluded that Joseph Stalin and those around him committed genocide against Ukrainians in 1932-1933.

Sources consulted:

Conquest, Robert. The Harvest of Sorrow: Soviet Collectivization and the Terror-Famine. Edmonton: University of Alberta Press, 1986.
Dolot, Miron. Execution by Hunger: The Hidden Holocaust. New York: W. W. Norton, 1985.
Famine in Ukraine 1932-1933. Edited by Roman Serbyn and Bohdan Kravchenko. Edmonton, Canadian Institute of Ukrainian Studies, 1986.

For further information, phone:
Media Watch Ukraine 416-767-8075
Ukrainian Canadian Congress 416-762-9427
Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre 416-966-1819

Famine-Genocide website
http://www.faminegenocide.com

This year, Ukrainians throughout the world commemorate the 70th anniversary of the famine. The events of 1933 are still largely unknown to the people of the western world.

Seventy years ago, a murderous famine caused not by nature, drought or an epidemic, but by man, killed at least seven million people in fertile Ukraine. This particular famine was a deliberate creation of the communist regime in Moscow without any consideration whatever of the consequences in human suffering. This was genocide famine that swept Ukraine - the most abundant land in all of Europe. It was a direct result of Moscow's imposition of excessive grain procurement quotas of Ukraine. Troops were sent into the villages to carry out mass repression of peasants who did not surrender their last morsel of bread. In the spring of 1933, the peasants were dying at the rate of 25,000 a day. Human corpses could be seen in every country lane, in city streets, and mass graves were hastily dug in remote areas. By the late autumn of 1933, some six to seven million men, women and children had starved to death. An accurate count of the dead is not available. Historians can only guess how many people died. They do know that the peasant population was 20 million fewer in 1937 than in 1928.

While the famine was raging in Ukraine, Stalin was exporting grain from Ukraine to the west. The borders of Ukraine were sealed off and starving Ukrainians were not allowed to cross into Russia in search of bread. There was no shortage of food in Russia.

This is only one side of the tragedy. The other on is the conspiracy of silence and the concealing of the truth of the destruction of the Ukrainian nation by the Soviet government and the tacit consent by the western world. The conspiracy of silence was largely successful. Prominent statesmen, writers and reporters - among them French Prime Minister Edward Herriot, George Bernard Shaw and Walter Duranty of the New York Times - were enlisted in the campaign of misinformation.
Today the world has been made aware of this tragedy. The Ukrainian, Canadian and American governments have passed resolutions that officially recognized this genocide, and a request has been presented to the United Nations to recognize this example of man's inhumanity to man.

On September 28, 2003, at the City Hall in Edmonton, citizens of the city gathered to remember those who died in the Great Famine of 1932-1933. Along with other leaders of the community, Zenovia Sakowsky, National UWAC President, laid fresh roses at the famine monument, in their memory. ON that day, the world was reminded of this tragedy. The Ukrainian, Canadian and American governments have passed resolutions that officially recognized this genocide, and a request has been presented to the United Nations to recognize this example of man's inhumanity to man.

THE FAMINE-GENOCIDE OF UKRAINE 1932-1933

Peter Kuzyk -- July 21, 2003

It took the truth seventy long years
To become factual on our earth…
Truth, that the famine-genocide
Reigned deadly terror with its birth.

Where seven to ten million died,
Starved by the Soviet regime.
Engineered and executed
Under the Stalin imposed scheme!

The Holocaust of holocausts!
That was so lyingly denied
By those we trusted with the truth…
May their souls know a better pride.

To you, the victims of this crime,
The millions dead and few that live…
You were the sacrificial lambs,
It is to you our hearts we give.

Out of the cause for which you died,
Comes forth a knowledge that we reap…
That man extend his hand to man,
Because the human blood runs deep.

And in the eons yet to come,
May we, the human of earth's race
Become imbued with truth and fact…
Then, show the world an honest face.

Spirituality

Limits & Expectations

Fr. Bohdan Hladio

Anyone who has friends or relatives in a former Soviet republic, or has traveled in a third world country, knows how lucky we are in Canada. It's heaven on earth. We have freedom, peace, opportunity, prosperity, abundant food and energy, you name it. So why do we have such problems as crime, violence, poverty, etc.?

A number of years ago I heard a native elder being interviewed on CBC radio. He was asked how the aboriginal peoples teach their children about their rights. "In our tradition we don't teach our children about their rights, but about their responsibilities", he said.

In his autobiography Tom Landry, the Hall-of-fame coach of the Dallas Cowboys football team, writes: "Most successful football players not only accept rules and limitations but need them. Players are free to perform at their best only when they know what the expectations are, where the limits stand. I see this as a principle that also applies to life, a principle our society as a whole has forgotten: You can't enjoy true freedom without limits."

In order for society to function, in order for people to live fruitful lives, we all must be able to deal with limits and expectations, and to act responsibly. We need to know where the lines are drawn, what our goals are, and to be accountable for our actions.

It's evident that a disrespect for limits and a lack of expectations are present today among almost all echelons of society. Art, movies, television, literature, theology, jurisprudence, finance, and many other disciplines are full of people "pushing the envelope". The lack of a firm sense of limits and responsibility, as well as basic common sense, are evident in the actions of people like Bill Clinton and O.J. Simpson as well as in the teenage criminal and the grade school bully.

One of the defining controversies of our society is the abortion debate. Christians, as well as others - Orthodox Jews and Muslims, for instance - believe that life begins at conception. To my knowledge there is no conclusive scientific proof to the contrary (and I'm relatively well-read, as far as highly developed blastocytes are concerned). Consequently, we believe abortion to be murder, which is, quite understandably, upsetting to those who would see it as a "right".

But the fundamental problem has to do with intercourse, not conception. The lines of the abortion debate are drawn not between "pro-lifers" and "pro-choicers", but between those who desire to be irresponsible in their sexual activity (and every "unwanted" pregnancy can be defined as an irresponsible sexual encounter) and those who preach sexual responsibility.

The expectation for the Christian is monogamous sex within a stable marriage. The limit is no sex outside of marriage. The responsibility encompasses the man's sticking around and being a good husband and father, as well as the mother doing that which only a mother can do.

Without limits, and without expectations, without responsibility, no one can grow up to see the wisdom and the benefit of qualities such as consideration and courtesy to all; respect for elders and those in authority; generosity and love towards the poor and the marginalized, etc., which seem to be so lacking in our contemporary world.

We often hear that the problem is in the schools. Hogwash. Schools can help, but they can only do what is within their capabilities. The fact of the matter is that the primary responsibility for inculcating the concept of limits and expectations into our youth, and therefore into society, lies with parents.

If people were to be paid according to the importance of their work it wouldn't be athletes, entertainers and executives making the big bucks. The mothers and fathers who raise decent, hard-working, courteous, helpful, humble and respectful children are worth far more than the highest paid athlete or entertainer. And I'll bet that every one of these children is raised with limits, expectations, and responsibility.

We stand on the doorstep of a new year. Many people are making resolutions which they expect will improve their lives. We couldn't, as a society, make a better resolution than to bring respect for limits, wise and positive expectations, and a firm sense of responsibility back into fashion, and to expect nothing less from our children, our politicians, our athletes, our entertainers, and ourselves.

Святий Апостол Андрей Первозванний, основноположник Української Православної Церкви

Апостол Андрей Первозваний, син Йони й брат Апостола Петра, був родом з Вифсеїди. Обидва брати, Андрей і Петро, були рибалками.

Апостол Андрей був учнем Івана Христителя (Предтечі), і це від нього він довідався, що Ісус Христос є Месією Спасителем світу. Побачивши Ісуса Христа, Андрей пішов слідом за Ним. Коли Андрея побачив Син Божий, то покликав його на свого першого учня, тому то і названо його Апостолом Андреєм Первозванним, цебто таким, що був першим покликаний на апостольство. Ставши учнем (Апостолом) Ісуса Христа, Андрей привів до Нього й свого брата, Симона (що згодом став відомим як Петро), який також став учнем Господнім (Ів. 1 35-48).

Апостол Андрей, як один з 12-ох Апостолів, був разом з Ісусом Христом аж до Його Вознесення. Коли ж після Зіслання Св. Духа Апостоли розійшлися по світі проповідувати Св. Євангелію, то Св. Андрей подався на північ, у Візантію, Тракію, Македонію, на береги Дунаю й Чорного моря. Там основував Церкви та ставив священиків.

Проповідуючи на берегах Чорного Моря, Апостол Андрей був і в Скифії та на Дніпрі. Літописці свідчать, що на нічний відпочинок біля Київських гір, а в ранці, зійшов на ті гори, поблагословив їх, і, помолившись, поставив там хреста й сказав: „Бачите ви ці гори? На них засяє благодать Божа, постане тут велике місто і Бог збудує тут багато церков".

Тому що Апостол Андрей проповідував науку Спасителя Христа в Україні, він і є основоположником Української Православної Церекви.

І саме тому Українська Православна Церква - то Церква Апостольська. Вона походить ще з апостольських часів, бо її оснував Апостол Христа - Святий Андрей Первозванний. Про це свідчать і старі грецькі джерела, і наші давні документи, а саме Літопис Нестора з 1112 року.

З того давнього часу, коли Апостол Андрей був в Україні, і до офіційного охрещення України князем Володимиром Великим 988 р., християнство вже ніколи не переводилося в Україні. Тому то Київський собор 1621-го року мав історичну підставу для того, коли він оголосив у своїй постанові, що: „Св. Апостол Андрей - це перший архиєпископ Константинопольський, патріярх Вселенський і Апостол український. На Київських горах стояли ноги його і очі його Україну бачили, а уста благословляли і насіння віри він у нас насадив . . . Воістину Україна нічим не менша від інших східніх народів, бо в ній проповідував Апостол".

Українська Православна Церква святкує память св. Апостола Андрея Первозванного 13-го грудня.

Св. Миколай Чудотворець

Св. Миколай народився в місті Патарі (в Малій Азії) в родині праведних і багатих батьків - Феофана й Нони. Він міг жити в достатках, однактаке життя йому не було до вподоби. Його бажанням було служити Богові і таким способом удостоїтися Царства Божого. По смерти батьків Св. Миколая в ранніх роках свого життя став спадкоємцем великого майна. Але, незважаючи на своє велетенське багатство, Св. Миколай рішився стати священиком, майно ж своє він призначив для вбогих людей. Багато вдів і сиріт користали з його допомоги. А чинив він не задля своєї особистої слави, а тільки з любови до ближнього.

Слава про св. Миколая розходилася по всій країні, і де б він тільки не показався, там люди величали й славили його з вдячности. Щоб уникнути того славословлення, Св. Миколай задумав відійти в пустиню, й на самоті віддаватися службі Богові в молитві й пості.

До пастирського служення спрямував Св. Миколай Промисл Божий (Провидіння). Незабаром з волі Божої він став архипастирем. У провінції Лікії, в малій Азії саме тоді помер архиєпископ Миколай, дядько Св. Миколая, осідок якого був у Патарі. Висвячуючи свого братанича на священика, єпископ Миколай висказав такі слова пророцтва про майбутнє пастирське трудження його -

„Це сходить сонце й велика потіха світує Щаслива буде та громада. до якої він прийде як душпастир".

Як уже було тут згадано вище, по смерти єпископа Миколая треба було обрати його наслідника. Зібралися єпископи, і найстарший з них заговорив про своє видіння в сні, - що явилося йому муж у світлій одежі і сказав: "Виберіть того, хто вранці перший прийде до церкви помолитися!"

Сталося так, що на другий день уранці першим прийшов до церкви священик Миколай, і єпископ, згідно з видінням найстаршого єпископа, без вагання вибрали його кандидатом на єпископа. Довго відмовлявся священик Миколай від цієї почести, вважаючи себе недостойним цього великого покликання - стати єпископом. Але, коли його переконали, що він таки мусить покоритися волі Божої, він з покорою погодився прийняти цей високий духовний сан.

Св. Миколай жив у часах тяжкого переслідування християн римським імператорами Діоклетіяном і Максиміліяном. Миколая, увязнили, але й у в'язниці, терплячи голод і страшні муки, закликав він християн бути до смерти вірними Христові. Смерть Діоклетіяна визволила Св. Миколая з в'язниці, коли настали інші єаси для Церкви Христової - за часів імператора Констянтина, шо був християнином. Св. Миколай був великим оборонцем Православної Церкви. На І-му Вселенському Соборі (в Нікеї, 325-го року), він виступав проти науки Арія, який твердив, що Спаситель Христос, моляв, не був Богом, а був Він звичайним чоловіком.

Св. Миколай одного разу вирушив кораблем до Палестини, щоб там поклонитися Святим Місцям. Тоді на морі зчинилася страшна буря, що грозила затопленням корабля. Подорожні, знаючи, що між ними був Св. Миколай, просили його щоб він рятував їх від смерти. Св. Миколай заспокоїв їх і почав молитися, прохаючи рятунку в Господа. І Господь вислухав його молитву, море заспокоїлося, подорожні були врятовані. Св. Миколай на цьому кораблі привернув до життя моряка, що під час цього буревію впав був з щогли і вбився.

Багато й інших чуд звершив Св. Миколай, і за це він був названий Чудотворцем.

Пам'ять Св. Миколая Чудотворця кожного року вшановуємо Святом, що припадає на день 19-го гурдня.

Із книжки "Свята Православної Церкви", автор Прот. д-р Іван Стус, видання Союзу Українок Канади

St. Andrew the First-Called Apostle, Founder of the Ukrainian Orthodox Church

Apostle Andrew (the First-Called), son of Jona and brother of Apostle Peter, came from Bethsaida. Both brothers were fishermen.

Apostle Andrew was a disciple of St. John the Baptist (the Forerunner) and it was from him that Andrew learned that Jesus Christ was the Messiah or Saviour of the world. When he saw Christ, Andrew followed Him. When the Son of God saw Andrew, He asked him to become His first disciple, and that is why Andrew is known as the First-Called Apostle. Having become a disciple of Christ, Andrew brought to Him his brother, Simon (who later became famous as the Apostle Peter)> He also became a disciple of Christ (John 1:36-40).

Apostle Andrew, as one of the twelve apostles, remained with Christ until His Ascension. When, after the descent of the Holy Spirit, the apostles dispersed to preach the Gospel in many different lands, St. Andrew went north to Byzantium, Thracia, Macedonia and to the shores of the Danube and of the Black Sea. Here, he founded many churches and ordained many priests.

While on the shores of the Black Sea, St. Andrew passed through Scythia and went as far as the Dnieper River. Chroniclers have written that the Apostle Andrew sailed up the Dnieper and camped one night near the hills of the present city of Kiev. In the morning, he climbed one of these, blessed the spot, prayed, and erected a cross there, saying, "Do you see these hills? God's blessing shall shine upon this place and here shall arise a great city

where God will build many churches."

Because Apostle Andrew was the first to preach the Gospel in Ukraine, he is the founder of the Ukrainian Orthodox Church.

And that is why the Ukrainian Orthodox Church is an Apostolic Church. It has its origin in apostolic times, for it was founded by one of Christ's apostles, St. Andrew the First-Called. Evidence for this found in old Greek sources, and in our ancient documents, specifically the First Chronicle of the eleventh century, the oldest written history of Ukraine.

Christianity existed in Ukraine from St. Andrew's visit until its official acceptance by Wolodymyr the Great in 988 A.D. History supports the resolution of the Ukrainian Orthodox Church Council of 1621 A.D. which states that:

"Whereas St. Andrew the Apostle was the first Archbishop of Constantinople, Ecumenical Patriarch and Ukrainian Apostle and whereas he stool upon the hills of Kiev and saw Ukraine around him and whereas he blessed the land and sowed the seeds of Christianity in its soil, Ukraine is indeed as great a Christian Nation as any in the East, having been founded by one of the twelve apostles."

The Ukrainian Orthodox Church honours the memory of St. Andrew the First Called Apostle on December 13.

St. Nicholas the Miracle Worker

St. Nicholas was born in the city of Patara in Asia Minor. His parents, Thefan and Nona, were wealthy, but righteous. He could have lived out his life in comfort, but Nicholas preferred to serve God and to earn a place in His Kingdom. Orphaned at an early age, St. Nicholas inherited a great fortune. However, though he had become a rich nobleman, St. Nicholas really wanted to be a priest. He gave his estate to the poor. Many widows and orphans benefitted from his generosity. This he did, not for personal reward, but because he loved his fellow man.

St. Nicholas' reputation preceded him wherever he went, and people everwhere praised and glorified him in gratitude. To escape these ovations, St. Nicholas decided to go into the wilderness where he would wander alone, serving God and fasting.

However, Divine Providence influenced St. Nicholas to take up the duties of a pastor. Soon, according to God's Will, he became a high priest. Just then, in the province of Lycia, Asia Minor, Archbishop Nicholas, St. Nicholas' uncle, whose headquarters had been in Patara, died. When this Archbishop had ordained his nephew as a priest, he had proclaimed: "The sun is rising, and with it comes great joy to the world. Happy will be the parish that is served by this shepherd of spirits."

It was necessary to seek a replacement for the late Archbishop. The bishops gathered and the oldest among them told of a dream he had, in which a man in radiant garments had come to him, saying: "Choose the first man who comes to church to pray this morning."

The first man to come to church was Father Nicholas. Without hesitation, the bishops concurred with the eldest bishop and made Nicholas a candidate for the post of Archbishop. Father Nicholas believed himself to be unworthy of such an honour and it was a long time before he finally agreed to accept the position. With great humility, he accepted God's Will.

St. Nicholas lived during a period of severe persecution of Christians by the Roman Emperors, Diocletian and Maximilian. St. Nicholas was imprisoned, but although he suffered from hunger and awful torture in prison, St. Nicholas did not cease to appeal to his fellow Christians to remain faithful to Christ until death. With the death of Diocletian, St. Nicholas was freed, for the succeeding Emperor, Constantine, was himself a Christian.

St. Nicholas was a tireless defender of the Orthodox Church. At the first Ecumenical Council in Nicea in 325 A.D., he opposed Arius, who maintained that Christ had been just an ordinary man and not the Son of God.

St. Nicholas once journeyed to the Holy Land. He went by ship to Palestine. A great storm threatened to overturn the ship and drown all on board. The passengers knew that St. Nicholas was among them and asked him to save them. St. Nicholas calmed them and began to pray to the Lord to save them. God heard his prayer, calmed the seas and all were saved. St. Nicholas also revived a sailor who had fallen from the mast and killed himself during the storm.

Many other miracles are attributed to St. Nicholas and he is therefore called St. Nicholas the Miracle Worker. We honour his memory each year on December 19.

Life and Culture
Життя і Культура

Жінка в українській літературі

Це є дуже широке питання і ділиться на інші:

1) жінка, котра творить українську літературу;
2) жінка зображена або описана в українській літературі, і
3) вплив літератури на українську жінку, особливо в Канаді.

Постараємось коротенько оглянути кожне із цих понять, беручи під увагу обмежений час призначений на цю доповідь.

Перечитуючи історію нашої організації «Чверть століття на громадській ниві 1926-1951» зауважуємо, що найбільше відділів Союзу Українок по цілій Канаді названо іменем Лесі Українки і Ольги Кобилянської -- послідовно -- 38 і 15. Чверть століття пізніше, у 1986 році в книзі «Пів століття на громадській ниві» знаходимо послідовно те саме число відділів під тими самими іменами. Це говорить промовисто на перше, друге і третє питання цієї доповіді.

Чому так популярні ці дві жінки -- поетеси, письменниці, котрі жили і творили на переломі 19 і 20 століть? Чому українське жіноцтво Канади вибрало саме їх як патронок і вдохновительок своєї організованої громадської праці? Що канадські українські жінки бачили у творах цих слабосилих, слабкого здоров'я, фізично незначних жінок, щоб збиратися щотижня, або щомісяця, після тяжкої фізичної праці і творити культурне життя для себе і своїх дітей?

Оглянемо коротенько життя, впливи формуючі їх характер, їх творчість, відношення до українського народу і впливи їх творчості на український народ, особливо жінок.

Ольга Кобилянська народилася 27 листопада 1863 р. в містечку Гура-Гумора на Буковині, в родині дрібного урядовця. Формально закінчила тільки 4 роки школи німецькою мовою, але багато читала і вчилася самотужки цілий вік. Вона знала польську, німецьку, російську і румунську мови, а українську найслабше. Але під впливом цікавих, інтелектуально передових українських жінок того часу, як Софія Окуневська, котра була перша жінка лікар в Австрійській імперії, Наталія Кобринська та Леся Українка, вона відчула, що мусить писати якраз українською мовою для свого обездоленого народу. Вона була розбита паралічем і ціле життя боролася з браком фінансів. Померла 1942 р. в Чернівцях. В 1944 р. в Чернівцях був відкритий літературно пропам'ятний музей в її ім'я.

Леся Українка -- це псевдонім Лариси Косач Квітки. Народилася 26 лютого 1871 р. в Зв'ягелі на Волині у родині свідомих українців. Вона отримала освіту вдома під наглядом матері, письменниці Олени Пчілки і дядька Михайла Драгоманова. Леся була інтелектуальний велетень -- мовознавець, перекладач із інших мов на українську. Тому, що більшість життя була хвора і лікувалась, за границею, вона збагатилася знанням і досвідом світових культур.

Померла Леся 1 серпня 1913 р. в Грузії. В її честь збудовано багато пам'ятників, її іменем названо багато шкіл та громадських установ. Багато з її поезій положено на музику.

Впливи на розвиток характеру

На Ольгу Кобилянську великий вплив зробила німецька література, особливо модний в той час філософ Ніцше своєю філософією про волю до влади, себто плекання вищої духово людини. Вона часто цитує уривки з німецької літератури і заохочує своїх героїв до плекання вишого характеру. Соціялістичні ідеї того часу були їй знайомі. В повісті «Царівна» вона вкладає теорію Маркса в уста романтичного неудачника, котрий з часом зрікається ідеї народолюбства і йде за практичною вимогою часу. З часом Ольга відкинула ідею Марксизму, але ідея праці задля добра свого народу проникає всі її твори.

На Лесю найбільший вплив мала її мати, письменниця Олена Пчілка. Вона пішла проти моди і практики в Російській імперії в тім, що вчила дітей і говорила до них українською мовою! Олена Пчілка, свідомо дбала про освіту своїх дітей, підбирала літературу, товариство, формувала характер, -- плекала крильця, а тоді відпустила пташенят літати. Леся вивчила багато мов. З німецької літератури її найбільше цікавив ліричний поет Гайне, котрого поезії вона перекладала. В зрілому віці на Лесю мав великий вплив її дядько, професор Михайло Драгоманов. Він дорадчував їй щодо дальшого читання світової літератури, клясичних мов, з Біблії і старинної грецької та римської тематики.

На обидвох, Ольгу і Лесю великий і корисний вплив мав Іван Франко, котрий видавав їх світогляд і заохочував до дальшої праці для українського народу. Франко твердо вірив у емансипацію жінки, тому шо жінка виховує наступні покоління і прищеплює дитині духові цінності. «Поезія для робочого народу», писав Франко, «це потіха в горю, спочивок по праці...веде людей до поступу, до поправи їх долі.»

Обидві, Ольга і Леся, знали поезії Тараса Шевченка і душевно їх переживали. Горіли з ним тою самою любов'ю до свого народу і своєю творчістю будили людей до боротьби за краще життя.

Обидві, Леся і Ольга, сильно відчували красу української природи, чар лісу, гір і народних вірувань -- казок, байок, пісень. Найкращі, найбільше поетичні твори обидвох -- «Лісова пісня» Лесі та «У неділю рано зілля копала» Ольги були навіяні любов'ю до народної поезії і краси природи. Вони часто зверталися до української пісні і вдохновлені нею, перетворювали її незабутні перлини літератури.

Обидві, Ольга і Леся, виростали в Християнських родинах. В зрілому віці Ольга знає про Христа, вона цінить Християнство і релігію як невід'ємну вартість для народу, але сама особисто його знає дуже слабо. Про церкву вона пише дуже поверхово. В повісті «Царівна» вона вкладає свої релігійні погляди в уста шанованої й свідомої пані Марко, котра аж на

смертному ложі признається, що вірить в Бога і велить покликати священика. «Gott ist keine Illusion» висловлюється вона по німецькому: «Бог не є видумка». В наступному розділі цієї ж повісті героїні Наталці сниться Христос, але не могутній переможець зла і визволитель людства, а далекий, сумовитий, зневажений, принижений Духом Часу 19-го століття. Таким Його знала Ольга Кобилянська.

Леся хотіла пізнати Христа ближче ніж подавало їй щоденне оточення і для того вона вивчила старинну гебрейську мову щоб перечитати в оригіналі Біблію і в грецькій мові Євангеліє. У неї Християнський світогляд -- вона вірить у вільну волю людини -- її людина має боротися з труднощами за краще життя. Вона глибоко розуміє суть Христової науки і також показує в драматичній поемі «Йоанна, жінка Хусова» як тяжко амбітній по світському людині прийняти цю науку. Леся приступає до Самого Христа Месії, але її гордість не дозволяє підкоритися Йому. Її героїня, одержима любов'ю до Месії, хоче спасти Його від грядущого страждання. У Лесі дуже індивідуальне розуміння і відношення до Ісуса Христа.

Творчість

Ольга Кобилянська почала писати сентиментальні оповідання німецькою мовою, котрі друкувалися у журналах у Берліні та Відні. Українською мовою почала писати під впливом Кобринської, Окуневської, та інших. Її новелі поетичні з тонкою психологічною аналізою жіночого характеру. Більші повісті такі як «Людина», «Царівна», «Земля», переходять на все-більше соціяльну тематику, але не стають тендеційними. Вони залишаються мистецькими творами з чудовими описами природи. Природа часто олицетворена і діє в співчутті до людських відносин. Головна проблема в її повістях -- це проблема суспільного визволення жінки.... брак сили духовної не лежить у жінці яко людині вже з природи, -- пише вона в статті, «Дещо про ідею жіночого руху -- (Доповідь на зборах Товариства руських жінок на Буковині у Чернівцях 14 жовтня 1894 р.) - а походить і виробляється з систематично ограниченого виховання, яке одержує вже вона

від колиски, котре виховання звертає більше увагу на розвій її чуття, аніж на духовні здібності, характер і силу фізичну, і заглушує таким чином, усі інші голоси в її душі. Що однак жінка -- людина, так само як і мужчина, і вимоги природи в неї такі самі, як і в нього, то її через те треба в таких самих умовах, як і його, виховувати до боротьби за існування, а озброївшися наукою, знанням законів, знанням різних галузей праці, зможе й сама боротись за життєві засоби.» Оце програма українських феміністок, яку жінки на Американському континенті висловили аж у другій половині 20 століття.

Ольга писала також поезії в прозі в котрих виявляла свою велику любов до природи.

Леся Українка, виростаючи в культурній родині, ще в дитинстві почала писати вірші. В 21 рік вона вже видала збірку поезій під назвою «На крилах пісень». Її ліричні поезії не так цікаві формою, як оригінальністю думки. Нерз вона висловлює політичне або соціяльне кредо у віршованій формі, як нпр. у вірші «Мій шлях»:

На шлях я вийшла ранньою весною
І тихий спів, несмілий заспівала,
А хто стрівався на шляху зі мною,
Того я щирим серденьком вітала:
Самій не довго збитися в путі,
Та трудно з неї збитись у гурті. . .

...Коли я погляд свій на небо звожу, -
Нових зірок на ньому не шукаю,
Я там братерство, рівність, волю гожу
Крізь чорні хмари вглядіти бажаю, -
Тих три величні золоті зорі,
Що людям сяють безліч літ вгорі...

Леся писала і оповідання прозою, і політичні трактати для соціяльних партій. Ці ніколи не були підписані. Вона також була розумним критиком літератури.

Цікаві її драми («Блакитна Троянда», «Бояриня»), драматичні монологи, а найбільш оригінальні змістом і формою є її драматичні поеми, такі як «Одержима», «На полі крови», «Вавилонський полон», «На руїнах», «В катакомбах» та інші. Це мініятюрні п'єси, в котрих в

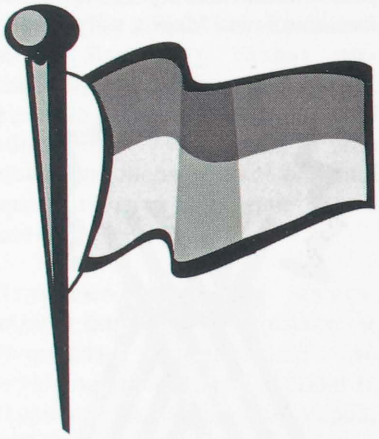

згущених барвах та простих словах розкривається глибока драма людського існування.

Тип жінки благородної, ніжної, готової пожертвувати всім для дорогої людини є притаманний обидвом письменницям. У Кобилянської героїні часто борються духом, вони мріють і висловлюються відверто лише у своїх щоденниках. Вони не мають відваги сказати свою думку відкрито щоб не звернути на себе великої опозиції. А Лесині героїні, стають прямо перед опозицією і відверто заявляють свої переконання: «Убий! Не здамся!» заявляє Лесина героїня. У Ольги - висловлюються, у Лесі - боряться, найчастіше словами, «Благословенне слово, що гартує» - каже вона в поемі «На руїнах».

У Ольги героїні свідомо стараються стати вище свого щоденного середовища, поліпшити своє життя і створити краще майбутнє. Героїня Царівни Наталка пише Мені осталися лише книжки по його (Орядина, в котрого вона закохана, Н.Є.) від'їзді. Читаю дуже багато. Хочу станути духово на рівнім степені з ним хочу, щоб не хилився (знижувався) до мене. З ним враз хочу здійматися почерез усі перепони, усі труди, почерез увесь бруд життя, хочу летіти, дібратися до щастя, до «полудня» У Кобилянської полудне - це вершок щастя,зрілість, найкраща пора життя. Часто не означає подружжя героїні з вибраним мужчиною, котрий її розуміє і сприяє її інтелектуальному розвитку. Вона не припускає, що після полудня приходить вечір і ніч . . .

У Лесі багато складніше поняття щастя. Кохання і одруження мають своє місце в житті, але вони не є ціллю життя. Дуже часто вони неудачні - нпр. у Лісовій пісні кохання Лукаша і Мавки, одруження Лукаяа з Килиною, або Степана і Оксани в п'єсі «Бояриня». Щастя людині дає дух свідомості, що треба віддавати свою працю для поліпшення долі інших, деколи навіть життя для свойого народу. У Лесі час не грає ролі, у житті героїв, головне - це усвідомлення мети і прямування до неї.

Продовження на сторінці 36.

Жіночі Постаті
Women of Influence

Olga Hawrysh

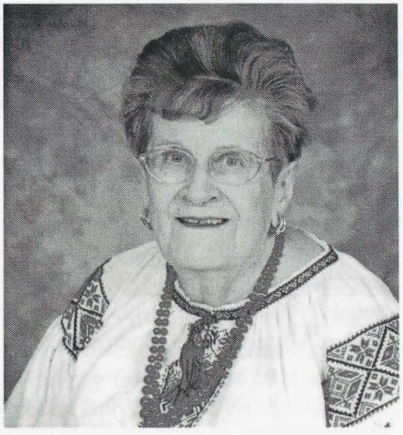

Olga was born in the district of Meacham, Saskatchewan. Her parents, Anastasia and Anton Markowski, were among the first pioneers in this area. She has four sisters and two brothers. She grew up in a predominantly Ukrainian community, which once enjoyed a prominence as one of the leading Ukrainian cultural centres in Canada. With a well organized social structure centred around the Church, a community hall, Literary Society, and public school, life was exciting and rewarding. It provided the youth of this area with a sense of purpose in life, a set of values and identity so necessary in life.

As a young girl, Olga was a member of a junior organization which went under the title of "The Flowers of Youth", in which she served at various times as President, Secretary and Treasurer. In 1932, a branch of the Canadian Youth Association was organized in Meacham with a membership of some 70 young boys and girls. This organization had a wide-ranging cultural educational program, and guidance and instruction was provided by senior members of the community, including local teachers. This did much to develop leadership qualities and acceptable attitudes in its membership. For example, Literary Programs were held every Sunday during the fall and winter seasons at which the youth developed their talents in reading, recitation, speech-making, singing, Ukrainian dances, stage productions and instrumental music.

Olga attended Sichynski public school in which she often chaired literary programs which were then in vogue. She completed Grade 12 in Meacham High School. During her formal school years, she also attended Ukrainian school, participated in concerts, choir singing, and was a member of the local mandolin orchestra. Music and poetry, especially poetry by Taras Shevchenko, the great Ukrainian poet, have always been her favourites. She can still recite excerpts from the Kobzar by memory.

In 1933, Olga joined the Meacham branch of the Ukrainian Women's Association of Canada in which she served for two years as Corresponding Secretary, and for three years as a Convener of the educational cultural program of the branch. In 1947-48, when her husband taught school in the Cudworth district, Olga was President of the Cudworth branch of the UWAC until their move to Saskatoon. There she joined the local UWAC branch, and in 1954, she assumed the responsibilities of Recording Secretary. From 1968 to 1972, Olga served as President of the Saskatchewan UWAC Provincial Executive, during which time she personally contacted almost every branch in the province, which at that time was 52. She chaired four provincial conferences and led a fundraising campaign for the Ukrainian Museum of Canada, UWAC. During this period she also carried out the duties of Vice President of the Museum as well as its Recording Secretary.

In the local branch of the UWAC, Olga was Treasurer for four years and a member of the Controlling Committee for a number of years. From 1979 to 1981, Olga served on the executive of Holy Trinity Cathedral as Recording Secretary, and taught Sunday School. In 1987, she completed another four years as Recording Secretary of the branch. Among her other activities should be mentioned her participation for four years as a member of the Board of Directors of the Petro Mohyla Institute, and Chair of the Scholarship Committee within both provincial and local executives of the UWAC.

Olga and Nicholas are proud parents of two children, Nadya and Dennis. Nadya, a graduate of the University of Saskatchewan and Alberta with B.A. and M.A. degrees in Education, has taught school for a number of years. She is married to David McDonald, an Executive with the Petro-Canada Corporation. They live in Calgary and have two children, Kenneth - who has just complete his first year of university, and Daria - a junior high school student. Dennis completed his studies at the University of Saskatchewan with an Advanced B.A. degree and resides in Saskatoon.

Dr. Josef Oleskow

Leader of Ukrainian Settlement in Canada

The one hundredth anniversary of the death Dr. Josef Oleskow, aka Osyp Oleskiv, occurred on 18 October, 2003. While not exactly a household name in Canada, Oleskow nevertheless must be credited for the important role he played in steering Ukrainian immigration to this country. His contribution should be noted.

`Emigration fever' (`emigratsiina hariachka') had gripped Galicia in the early 1890s. The most prominent destination for those abandoning their meager plots was Brazil, which at that time was experiencing a labor shortage in the wake of its abolition of slavery in 1888. Unscrupulous steamship agents had whipped up interest in this South American destination with promises of cheap land and inflated accounts of the comfortable life to be led there. The reality was considerably grimmer: most emigrants ended up on sub-standard plots or on plantations, where they paid off- or tried to pay off-their subsidized passage as indentured workers.

This state of affairs troubled the idealistic Oleksow (1860-1903). In March 1895 he wrote to the Canadian Department of the Interior requesting information about that country's suitability for mass agricultural emigration and indicating his willingness to go there to survey potential settlement sites. His request was greeted with enthusiasm, for Canada had long been seeking to populate its prairie provinces with only marginal success to that time. Oleskow obtained an endorsement from the Prosvita Society for his fact-finding mission and prepared a brochure, Pro vil'ni zemli (About Free Lands, published by Prosvita), which provided a detailed account of the suitability of Canada for emigration based on materials he had received from the Canadian government. As well, he argued that Canada seemed like the best location for departing Ukrainian peasants to seek a better future and requested that potential emigrants wait for one season until he could assess the situation first-hand and provide a fuller account.

On August 12th Oleskow, accompanied by Ivan Dorundiak (a well-known peasant that the Prosvita Society had recommended join in the tour so that a separate opinion could be offered), arrived in Montreal. He toured mainly in the prairie provinces, but managed also to visit several sites in British Columbia. In addition to meeting with Canadian government officials, he also had the opportunity to visit German-speaking Mennonites and some of small number of Ukrainians who had emigrated to Canada earlier in the decade. He was favorably impressed with what he saw and heard. On 5 October 1895 he set sail back to Ukraine from Montreal.

Upon his return Oleskow organized a public meeting in Lviv on 14 November 1895 to discuss the vexing emigration problem. Although not well attended, the meeting included among its participants such notable figures as Ivan Franko (writer-scholar-activist and a personal friend of Oleskow), Teofil Okunevsky (parliamentarian and lawyer who would later serve as defense counsel for Myroslav Sichynsky), and Andrii Chaikovsky (writer of popular historical fiction who would later help establish the Ukrainian Sich Riflemen). The meeting succeeded in establishing an emigrant aid committee which was short-lived, but all the same undertook some valuable work. More importantly, it brought to the foreground how bad matters had become and helped to focus public debate about how to deal with the mass of humanity setting off blindly `into the unknown world' ('u svit za ochi').

Oleskow also prepared an account of his journey, O emigratsii (About Emigration), which he had published in

December 1895 by the M. Kachkovsky Society, Prosvita's Russophile rival, in a bid to get his message out to the broadest public. It was a sensation, in effect the `book of the year' in Galicia.

The results of Oleskow's efforts soon became clear. On 30 April 1896 the first group of emigrants following his advice arrived in Quebec. They would be followed by thousands upon thousands more in the years to come.

While Oleskow did not stop the emigration to Brazil entirely, he did manage to redirect the majority of it to Canada. In addition, he was instrumental in shaping the nature of the early phase of mass immigration, offering his own advice to numerous departing peasants and having the Canadian government procure the services of Cyril Genik (Kyrylo Genyk) as an Immigration Branch agent in Winnipeg from 1896 to 1911 and Rev. Nestor Dmytriw (Dmytriv) as an interpreter in the critical year of 1897.

Oleskow never lived to see the full fruits of his labor. He died in 1903 at the age of forty-three. Popular knowledge about his role in facilitating Ukrainian immigration to Canada quickly waned. Even though Oleskow's activities were noted in accounts by authors such as Zygmunt Bychynsky, Vera Lysenko, and Paul Yuzyk, his place in the popular imagination of Ukrainian Canadians was eclipsed by the notion that the immigration had been largely spontaneous and followed directly upon the footsteps of the "first" Ukrainians in Canada, Ivan Pylypiw and Wasyl Eleniak. In 1964 a seminal study by Vladimir J. Kaye which finally clearly established Oleskow's rightful place in history was published.

To date Oleskow has not received a great deal of public recognition for his undertakings. A rural school district near present-day Mundare, Alberta was named after him; a post office and its adjacent crossroads settlement in southern Manitoba was briefly named after him (until it was transferred to Tolstoi in 1905); and a subdistrict in southwestern Edmonton was named after him -- but only after some serious lobbying. In 2002 the Minister of Canadian Heritage designated Oleskow as a person of historic significance, and in the summer of 2004 the Historic Sites and Monument Board of Canada will place a memorial plaque in his honour in Dauphin. As well, a monument to Oleskow was unveiled this summer at the Ukrainian Cultural Heritage Village. Let us hope these are a sign that appreciation for Oleskow's efforts will continue to grow in the future.

Sources:
Kaye, Vladimir J., Early Ukrainian Settlements in Canada, 1895-1900: Dr. Josef Oleskow's Role in the Settlement of the Canadian Northwest (Toronto: University of Toronto Press, 1964)
Swyripa, Frances and Makuch, Andrij, Ukrainian Canadian Content in the Newspaper Svoboda, 1893-1904, Canadian Institute of Ukrainian Studies Research Report No. 7 (Edmonton, 1985)
Martynowych, Orest, Ukrainians in Canada: The Formative Period, 1891-1924 (Edmonton: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1991)

Andrij Makuch
Research Co-ordinator,
CIUS Ukrainian Canadian Programme
telephone: (416) 978-4404; e-mail:
a.makuch@utoronto.ca

A Message to Our Subscribers

Over the last two months, Promin has implemented significant upgrades in its computer system and font software. This was necessary to keep up with the changing technology of our printing house and to increase the efficiency and accuracy of Promin. Thank you for your patience, as these upgrades have taken a fair amount of time out of our production schedule, causing a delay in this issue of Promin. Over the course of the coming months, we will work diligently to resume a timely delivery schedule. Again, thank you for your understanding.

(The Editors)

For Our Children
Нашим Дітям

ПЕРШИЙ СНІГ

Юра, в ліжку теплий вкритий,
Чув, коли вже засипляв,
Як вітрище гув, сердитий,
І бузковий кущ хитав.

А, прокинувшись раненько,
Він побачив - диво з див -
Хтось там вулицю рівненько
Білим килимом накрив,

На бузок навішав вати,
Шибки всі розмалював!
Він на радощах стрибати
І гукать на діда став.

- Ковзанці шукайте діду!
Шапку, одяг . . . Я вже йду!
І на річку враз поїду -
Поженуся по льоду!

- Ні, прожогом - так негоже, -
Обізвавсь статечно дід, -
Проломитись лід ще може . . .
Ще ж тонкий на річці лід.

- То знайдіть мені санчата
Та вдягнутись поможіть . . .
Буду з гірки біля хати
Я спускатися, летіть!

Павло Степ

СНІГ

Без чобіт і дужих ніг
Йде у полі білий сніг.
Притрусив берізок віти,
Поховав осінні квіти,
До землі пригнув траву -
Ледь привялу мураву.
Біля нашої хатини
Взявсь гасить кущьі калини.
А вони горять завзято,
Щоб періг нам був на свято.

В. Шевчук

МОЇ КВІТИ

Хоч стоять зимові дні
І мете метелиця,
А у мене на вікні
Плющ зелений стелиться.

Фікус стелі дістає,
Зацвіли калачики є є є
Тут і пальми в мене є,
Й кактуси, мов мячикиє

Доглядаю їх сама,
Пещу кожну квіточку.
Хоч надворі ще зима,
В мене в хаті - літечко.

О. Пархоменко

МОРОЗЕЦЬ

Музика
Г. КОМПАНІЙЦЯ

Слова
Г. БОЙКА

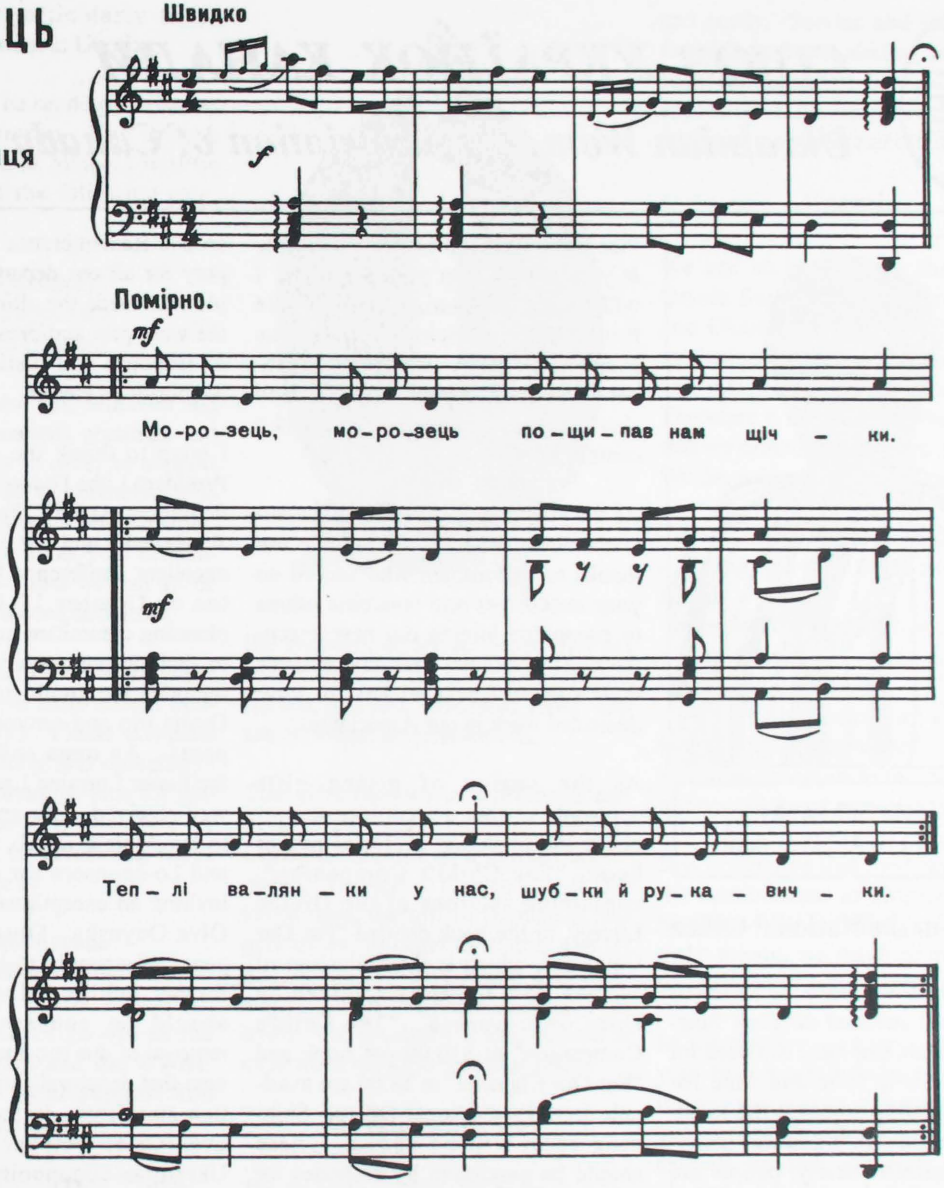

Морозець, морозець
Пощипав нам щічки.
Теплі валянки у нас,
Шубки й рукавички.

Морозець, морозець!
Плещемо в долоні.
У дівчат і хлоп'ят
Носики червоні.

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

Zenovia Sakowsky
National UWAC President

News from the National Office

In the last two months as I visited branches and attended different functions, it appears that there is a need for more fellowship time and time for spiritual uplifting amongst the membership. In this fast-paced and impersonal globalized society, people are constantly striving to have someone listen to them. We as human beings are relational by nature. Christianity is based on relationships with God and with each other. Jesus said, "Let us not estrange ourselves and love God as we love each other." We need people in our lives and what better place to seek our friends but within our own organizations and parishes. Therefore when your branch fills out the Anketa forms for 2003, include if you wish an extra article telling us how you provide for fellowship and spiritual time in your branch after your meetings. I will review, summarize, and in future Promin articles include them for an exchange of ideas. In a similar manner as a friendship, an organization also demands an effort, a trust, and a commitment.

As the year end approaches and annual meetings are held, let us give our thanks to the women who served on your executives and welcome others to encourage joining our new executives. The National Executive extends their sincerest best wishes for your dedicated work in our Association.

As the season of giving gifts approaches, what a great idea to purchase the bilingual pictorial prayer book, "The Child's Companion", explaining sections of the Divine Liturgy, or the book entitled "For Our Children", which is the collection of articles from the Herald written by Dobr. Jane Luchak. "The Child's Companion" at $10.00 per book and "For Our Children" at $8.00 are available from the National Office. Shipping costs will be added. These should be purchased by branches for all Sunday School classes and for the pews of our UOCC parishes, or as gifts to the children and grandchildren in your family.

Ukrainians in Canada and throughout the world will be remembering the victims of the 1932-1933 Famine-Genocide in Ukraine by attending commemorative services this month. Let us call upon our membership to observe this sorrow with solemnity. At your parish memorial services around Remembrance Day, let us also pray for all our departed service people who made the ultimate sacrifice in the wars past and present for the sake of freedom and justice. May their memories be eternal.

I wish to thank the Alberta USRL President Luba Feduschak and Alberta Provincial UWAC President Shirley Wozimirsky and her organizers for an excellent conference held in Edmonton on October 17-18, 2003. The planning committee made it a priority to include many contributors, which included the youth from the Ukraine Osvita trip and summer camp participants. An open café section with facilitator Lorraine Lastiwka was very well received. Our gratitude goes out to the Alberta USRL, their organizers and co-sponsors for organizing and inviting an exceptional guest speaker, Olya Odynsky. Olya presented her years of struggle to bringing justice for her family and why Canadians should be concerned about the removal of due process and the unfairness that denaturalization and deportation represents. In the afternoon and evening of October 19, 2003, the Ukrainian community in Edmonton welcomed Marika Szkambara, President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO). Her interesting talks covered a wide scope of subjects. She stressed that we must continue to raise awareness of women's issues and the problems facing women all over the world. Being a non-governmental organization (NGO) member at the United Nationas has enabled the WFUWO to take an active role in dealing with women's issues around

the world and particularly those involving the women in Ukraine.

Shortly you will be sending Christmas greetings to Promin. The branch name, location and officers will be listed in each of the following categories:

Full page - $100 (sponsor)
Half page - $60 (Supporter)
Quarter page - $35 (Donor)

We encourage members, branches and friends to send donations, greetings, and new subscriptions in order to support our Promin. To all the branches who recently celebrated your anniversaries, please send articles about your celebrations to Promin so that we can all be informed of your accomplishments.

During the month of December, every branch will receive their annual budget forms (Ankety). Please complete these forms carefully and completely as this is an important avenue for getting to know you. We thank you for the promptness in returning these forms to our office at:

11024-82 Avenue
Edmonton, Alberta T6G 0T2

My sincerest thanks go out to the National Executive and the UWAC membership for your support and words of encouragement.

❄ ❄ ❄ ❄

As we enter the festive season may we remember the occasion of Christ's Nativity, and may the spiritual joy of the Holy Festive Season bring you health and happiness. This holy and mysterious birth reaffirms and revitalizes our Christian faith. Let us, with an abundance of symbolism and richness of our customs and traditions, celebrate this religious holiday. Enjoy

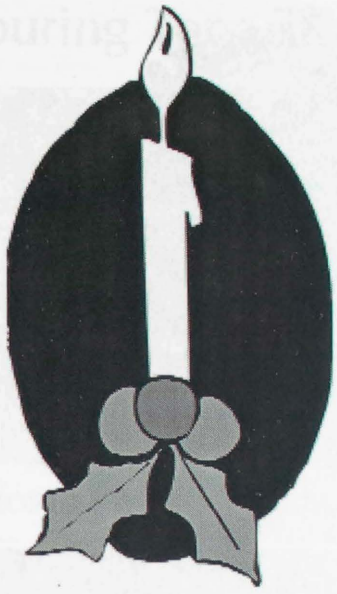

the richness of Sviat Vechir and set aside time to be with family and friends, and also remember those who are no longer present with us.

The gifts that we as Christians can give to celebrate the true spirit of Christmas are unique and most appreciated. The gift of time to give to our loved ones, the gift of friendship, the gift of encouragement, the gift of praise, the gift of concern and care, and the gift of forgiveness are only but a few. The greatest gift ever offered to us is when the One God sent Jesus.

St. Nicholas Day

The Feast Day of St. Nicholas is celebrated on December 19th. This is an opportunity to teach our children the wonderful story of St. Nicholas who possessed much love and generosity. We know him as a pious and loving Bishop and a true follower of Jesus. There are many stories and legends of his life that depict the honesty, love, humility and devotion of this shepherd. Let us teach our children about St. Nicholas who heard the call of Christ and gave his wealth to the poor and needy. Service and sacrifice are found in real and abiding love; therefore the faith of St. Nicholas ix expressed in his deep devotion to his faith and the welfare of others.

Promin

We are so graciously thankful to Orysia Sushko, our Editor-in-Chief, and Oksana Sushko, our Editor, for producing a magazine that is attractive and informative to our membership. Therefore it is in our own best interest that we promote readership of Promin. We can achieve this by:

- telling other UWAC members about it
- giving subscriptions as gifts for friends
- renewing our subscriptions
- contributing articles about your own branch and its activities
- placing the magazine in seniors lodges and nursing homes
- making donations to the magazine in memory of loved ones and friends

It is imperative that the branches read the communique in Promin from the National UWAC Office, as this is the only means we have of providing information to each branch.

In the forthcoming several months, your branch will hold its annual meeting and you will be selecting your new executive. The National Executive extends our best wishes to all newly elected. I believe that the extent of your influence depends upon the depth of concern and willingness to serve. The attributes you bring to your organization require but three things: to understand people, to love people, and to help people; as leadership is a responsibility that begins in the heart. *"No longer do I call you servants...but I have called you friends"* (John 15:15).

Громадська Хроніка

Community Events

Annual Members' Dinner

UWAC, St. John's Cathedral Branch, Edmonton

Front row, left to right: Very Rev. Stephan Semotiuk, Christina Maslo, Justine Melnychuk. Back row, left to right: Leona Faryna Bridges, Minister McLellan, Elaine Verchomin Harasymiw, our President.

St. John's Cathedral Branch of the Ukrainian Women's Association of Canada in Edmonton held its annual members' dinner on June 26, 2003. For several years we have set aside a date at the end of June to honour members that have so faithfully served our church and cultural association by having a banquet and program. Obviously this occasion has been well accepted because as usual we have a large attendance of members and guests. So again our tables were artistically decorated and set with a tasteful menu. The women came dressed in their holiday attire and bubbled over with joy to share conversations with their friends and acquaintances. This was also an evening to boost our self-confidence in our roles as women. Our President, Elaine Verchomin Harasymiw, invited a very suitable speaker, our Federal Health Minister Anne McLellan.

Upon entering the auditorium, Minister McLellan was welcomed by Christina Maslo and Justine Melnychuk who handed her a kalach and salt held on a Ukrainian embroidered scarf. This is a traditional way of welcoming an honoured guest. Leona Faryna Bridges, our Master of Ceremonies, called on Elaine Verchomin Harasymiw to introduce our guest speaker. Among the many gratifying comments regarding Minister McLellan, we were pleased and humoured to learn that she and Anne were classmates at Alberta University. Minister McLellan was aware that our organization has functioned for 76 years now and in that time has addressed many issues that affect the lives of women. She acknowledged that women have influenced the face of health and healthcare in the world. Women have always played the role of nurse and caregiver in the home. Now we are organizing ways of helping families beyond our home. Minister McLellan referred to Gerri Nakonechny, Dean of Nursing at Grant McEwan College, where she was instrumental in organizing support for translating of English nursing textbooks into Ukrainian, using funds donated by our UWAC. Minister McLellan commented that, "women will change the face of health and health care in our world today". She gave credit to our UWAC for focusing on education, culture and spirituality, stating that we play an important role in developing the Ukrainian community in Edmonton and beyond.

We proceeded to recognition of members for 25 years of service in our association. Gloria Ferbey presented an honouring scroll to Irene Cepin, praising her many contributions, and Carol Scherban presented an honouring scroll to Elaine Verchomin Harasymiw, expressing our delight that she took on the honorable position of President of our branch. This followed by the introduction of new members to our branch.

The evening concluded with entertainment provided by the Perlyny Trio, consisting of Alice Chumer, Gloria Zaharia and Olesia Telpash.

Submitted by Lena Gulutsan, Promin Convener

Honouring Tena Tkaczyk

Left to right: George Tkachyk, Vera Tkachyk, Zenovia Sakowsky, Shirley Wozimirsky, Johanna Dzenick, Lessia Slipchuk-Mulka. Sitting: Tena Tkaczyk

Tena Tkaczyk was recognized for her many years of dedication to her church and community by the Ukrainian Self-Reliance League of Canada at the national convention in Calgary on August 9, 2003. Due to failing health she was unable to travel to Calgary to receive this award. On Monday, August 11, 2003, Zenovia Sakowsky, the newly elected UWAC National President, accompanied by Shirley Wozimirsky, Alberta UWAC Provincial President and Johanna Dzenick, St. Andrew's UWAC President, officially presented Tena Tkaczyk with this prestigious award. Her family, nursing home staff and residents were present for this special occasion.

Tena also received a Certificate of Recognition for Outstanding Service to the Ukrainian Self-Reliance League of Canada and the Ukrainian Canadian Community from the Honorable Jean Augustine, P.C., M.P., Secretary of State (Multiculturalism and Status for Women).

Tena Tkaczyk was born in Garland (Zalicia) Manitoba on November 22, 1911. She was the first born of seven boys and five girls. Her parents, Michael and Anna Pohoreski, were active in the Ukrainian community and the Ukrainian Orthodox Church. At the age of twelve, she became a member of the Young Girls Club of the Ukrainian Orthodox Church of the Virgin Mary.

In the spring of 1929, the family moved to the Melfort, Saskatchewan district. They became members of Sts. Peter and Paul Ukrainian Orthodox Church in Brooksby, Saskatchewan. Tena was active in the church as a cantor and helped organize CYMK under the director of Hryhory Tezuk. She held executive positions and took on leadership roles, acted in plays, sang in church, played mandolin and pipe organ, and was a member of the Pohoreski family band. She regularly submitted articles in the young adults' column of the Ukrainian Voice. It was these articles that attracted many young suitors, one of whom was Michael Tkaczyk.

In the fall of 1936, Tena and Michael were married and settled in Gronlid, Saskatchewan, where Michael was a CPR employee. Tena adopted Michael's 8-year-old daughter Mary. Tena and Michael were active in the church and community. Their home was a beehive of activity - Tena teaching young girls to sew, knit, embroider, crochet and bead. In 1938, Tena and Michael welcomed a daughter, Lessia Vera and in 1942 a son, George Myroslav.

Michael's job with the CPR meant many moves for the family. Tena adjusted to new places quickly and became popular and active in the community. She was a member of the Royal Canadian Legion Ladies' Auxiliary and a member of the Canadian Red Cross. During the Second World War, Tena organized and taught ladies to quilt, knit, and sew articles (mitts, socks, scarves, sweaters) for the boys in the Armed Forces. She organized the 4H Club "Girls Homecraft Club" (sewing division) affiliated with the Extension Department of the University of Saskatchewan for twenty years. She taught girls aged 10 to 17 parliamentary procedure and instructed them in the fundamentals of sewing as set out by the University of Saskatchewan. Her students always received top honours and many of them were chosen to compete at the provincial level where they came away winners. Tena demanded perfection.

Tena did have time for recreation. She loved soccer, soft-ball, carpet bowling and curling. She excelled in all of these sports and was often captain.

Tena has been involved with the UWAC for 73 years, and has held various executive positions at the local and provincial levels in Saskatchewan and Alberta. She was a CYMK advisor and resource person in Saskatchewan communities and in Edmonton, Alberta. She was active in

St. Andrew's CYMK as a resource person and teacher, teaching young people to make snipochky (wheat weaving), gerdany (Ukrainian bead neck pieces), and rushnyky (weaving). She instructed the method of making traditional Ukrainian breads and explained their significance. She shared her knowledge and expertise at the Ukrainian Cultural Village, Edmonton Public Schools and Camp Bar-V-Nok.

Tena is a gifted seamstress and has shared her sewing skills, costume and embroidery patterns with dance groups at St. Andrew's Sobor and other Edmonton parishes, Sherwood Park and rural communities in Alberta, and St. Vladimir's in Calgary. She designed and sewed costumes for the Ukrainian Shumka Dancers. She has also designed and sewed complete wedding ensembles (bride, bridesmaid, flower girls, ring bearer, mothers of the bride and groom), Klondike era costumes, formal gowns, ladies and children's clothing.

Tena held the position of Secretary in St. Andrew's Golden Age Club for 10 years and was instrumental in organizing the Golden Age Choir. The group participated in Senior Music Festivals, entertained in nursing homes, traveled rural Alberta organizing Seniors' groups. She designed and sewed costumes (skirts, blouses, vests for the women and vests and ties for the men) for the 36 choir members. Her rationale was "if we don't sound good, at least we will look good".

Tena was chair of the Altar Guild at St. Andrew's Ukrainian Orthodox Sobor in Edmonton for 20 years, and prosfornetsia for 15 years. Between 1965 and 1990, she sewed six sets of stychari and 12 sets of priests' vestments. She sewed three sets of altar cloths, the last set being purple Lenten cloths in memory of her late husband Michael.

Tena is a supporter of Petro Mohyla Institute in Saskatoon, of St. Andrew's College in Winnipeg, of St. John's Institute in Edmonton, and of church camps in Saskatchewan and Alberta.

Tena has received the 50-year UWAC pin for her many years of service. During her 92 years she has been a leader, builder, teacher, singer, musician, cantor, fashion designer, seamstress, cook, prosfornetsia, organizer, master of many creative crafts, forward thinker, mentor, school board trustee, and an inspiration to all who have worked with her.

Due to failing health, Tena presently resides in a nursing home in Edmonton, Alberta. She still possesses her sense of humour, keeps the staff on their toes, giving them directions, telling them jokes and stories, and greets everyone with a big smile and a twinkle in her eye. She is known to parish members, friends and family as "Baba Tkacyk", "Pani Tkaczyk" and "Pani Silver Bullet".

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative anywhere in the world OR
Use this form for a new or renewed subscription for yourself.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ year(s) at $20 ($25) a year

Canada $20 a year, other countries $25 a year - В Канаді $20 на рік, в інших країнах $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

Celebration at UWAC, Two Hills AB

Two Hills UWAC, Lesia Ukrainka Branch celebrated its 60th anniversary on the 20th of September, 2003 with two charter members present. The celebration began with a Divine Liturgy served by Rev. Wasyl Saphia. We were fortunate to have both our National UWAC President, Zenovia Sakowska and Provincial UWAC President Shirley Wozimirsky in attendance. We invited our past Provincial President Alexandra Hohol from Edmonton to introduce the aforementioned guests. Actually they both came from this area, so it felt like home to them.

After dinner a short program was held following the singing of the National Anthem by Nadine Stefiuk. The anthem was sung in Ukrainian by two 7 year old girls Deeyana Baydala and Bayley Sapana.

Mary Olinyk, past president presented the history of our UWAC branch extending over the past 60 years. President, Stella Stefiuk presented the two charter members, Anne Iftody and Rosiland Bachinsky (sisters) with life memberships.

Following this presentation, all the past presidents lit candles on an anniversary cake. The past presidents still with us are: Olga Chonko, Anne Iftody, Elizabeth Chomik, Elsie Rybak, Mary Olinyk and our current president Stella Stefiuk.

The celebration ended with a the sharing of the anniversary cake along with coffee. The event was greatly enjoyed by all present. We are sending a donation in the amount of $60.00 to the Promin Press Fund.

Submitted by
Elsie Rybak, Promin Convener
Stella Stefiuk, President

ЗАПОВІТ ЛИСТОПАДУ

Богдан Ігор Антонович

Не закопати до могили
цього, що творче та живе,
ні Чорний Янгол - лопотом словісних крил
стурни душі не перерве.

Вже сльози й арфи непотрібні
ні плач за днями, що розбилися об скелю.
Не вішайте на стелю
прикрас жалоби чорносрібних.

Вже не придавить камінь часу
стихійних мрій, що виросли з землі,
хоча б гірку отрути чашу
подали руки злі.

Ще зацвітуть лани просторії,
забудемо, що пережили колесами історії.

Не загнуздати вже живла,
не вижере пісок оцей,
бо є найвища Влада Влад,
що присуд ізрече.

Не випалить сердець посуха
та не запаморочить сном юрби.
Не закопати у гроби
живого духа.

Presentation to the National Convention, UWAC
August 8, 2003 -- Calgary, Alberta

by Marusia Foster

It certainly is a pleasure to renew old acquaintances, make new connections, exchange ideas, and experience the wonderful fellowship at this Conference.

The theme of this Conference, "Broadening Our Horizons", is crucial to the growth of the Ukrainian Women's Association of Canada, including the Ukrainian Museum of Canada.

First I will address the general topic of change, and then the theme, "Broadening Our Horizons".

I should also note that the opinions that I am going to express are my own and do not necessarily reflect all of the activities of any of our branches. As we have heard during the Conference, there have been various positive ideas expressed and interesting new activities taking place in our branches.

Change of any kind involves some risk-taking. It is always easer, safer, and more comfortable to follow the same path; but change is inevitable. Canadian society is changing around us and organizations which fail to be a part of this change will be left behind. On the one hand we must have knowledge of and learn from our past. This is essential, but the main focus of an organization's energy should be on present realities and looking into the future. Planning for the future inevitably involves dealing with change.

In the post-modern world, where everything is possible and nothing is certain, it is as important to know who you are as where you are going. Our past is who we are and is always with us, but we live in the present and are faced with today's realities. Our future must include a searching for what we might become.

Specifically this means we can't just buy memberships for our daughters and expect them to attend. We are not learning from the present reality of decreasing membership and we cannot continue to do in the future many of the things we did in the past. We may have lost an entire generation by not being relevant to today's Canadian society.

From my observations, one problem which some organizations have is longevity; where the organization and its members have been around for a long time and have not adapted to change.

In order to grown and develop, organizations must continually attract new members, young members with fresh ideas and energy, and who are perhaps in closer touch with the younger Ukrainian community. Ask yourself: do your Board members include a balance of young and old?

In addition to fresh ideas, younger people have different skills and different time commitments. Do our fundraising activities revolve primarily around the kitchen? We must discover what new skills new members can bring to the organization and capitalize on these skills. New or prospective new members need to be asked what their interests are and what they might like to see happening within the context of the organization's goals and aims. It is not just a matter of inserting new people into the same old roles.

With respect to people's time commitments, something as simple as scheduling meetings can be a deciding factor for a prospective member considering whether to be involved or not. For example, I understand that in some places the men's, women's and young people's organizations meet on the same evening, hold their separate business meetings for an hour, and then have a guest presentation for the larger group. This way only one evening or afternoon is required of the family instead of possibly three.

Any prospective new member must be made to feel welcome and not marginalized for any reason. I am sure that there are young Ukrainians in the community with an interest in their culture and heritage but who are not fluent in the Ukrainian language or may not be members of a particular Ukrainian Orthodox Church. It is fine to say that you do not have to speak Ukrainian or be an actual member of a Ukrainian Orthodox Church to participate in our organizations, but do we really adopt this attitude in our day to day dealings? Some of these young people or prospective members may want to improve their language skills or further their spiritual needs but in an environment where they feel welcome and comfortable.

All organizations from time to time must address the issue of good governance. Good governance means that policies and procedures are in place, through a constitution or other means, to ensure that the organization's Board operates in a way that is credible, transparent, and reflects the wishes of the membership. One example is fiscal responsibility. The organization's finances must be handled in a businesslike manner and be completely open. People want to know how their money is being spent and this information must be readily available to the members. Formal financial state-

ments should be augmented with easy to understand notes or diagrams explaining what proportion of their fees and the proceeds of their fundraising efforts are being spent on individual projects, activities, or on administration.

It is not enough to embody good governance in our constitution; the organization must be seen to operate in a businesslike manner. People will not want to join an organization if they see it as being riddled with internal problems. If we are to "Broaden Our Horizons", it must be from a base of good governance.

I have talked a bit about increasing our membership and about organizational change. Now I will say a few words about the content of our activities in the context of "Broadening Our Horizons".

In order to attract new or younger members, the programs or activities that we undertake must be relevant to today's Canadian and in fact global society. Becoming more relevant is crucial to our survival, and the energies of the organization should be spent more on the content of what we do rather than on organizational or administrative issues. It would be unfortunate if the primary activity of the organization were holding business meetings. Meetings are only a process for getting things done. Meetings are not an end in themselves. Prospective members are not likely to come to a meeting just to attend a business session. They are much more likely to take an interest if something interesting is happening as part of the meeting.

For example, in the past year the Manitoba Branch of the Ukrainian Museum of Canada, UWAC, had a presentation by a professor from the Classics Department at the University of Manitoba on fourth century Ukrainian settlement, a video presentation and talk on a recent visit to Ukraine by a prominent Winnipeg artist and her family; and a fashion show by Savelia. In October we are touring the Ukrainian Archival Centre at the University of Manitoba. We have increased our membership somewhat, at least partly due to these activities.

It may be that to increase interest in the organization and increase membership, we have to broaden our horizons beyond the traditional Ukrainian community. For example, the Ukrainian Orthodox community in Winnipeg has been involved with Habitat for Humanity. The UWAC is involved locally and nationally with the Council of Women. Think about more involvement with other organizations.

Next I would like to share with you some of the ideas that were presented at the Museum mini-conference on the theme, "Re-spiriting for the Future".

♦ Sonja Bejzyk, [past] UWAC National President, reminded us of the constitution of the UWAC, which states: "The Ukrainian Women's Association of Canada is the legal owner of the Ukrainian Museum of Canada (UMC), UWAC, in Saskatoon, as well as the legal owner of all its Branches. As owner of the Museum, the Association is obligated to provide finances for the operations of the Museum." As owners of the Museum, every UWAC member should be a member of the UMC. Sonja emphasized cooperation, commitment and communication.

♦ Janet Danyliuk, UMC Director, stressed the importance of personal commitment and responsibility instead of saying "they will do it".

♦ There is a need for an annual meeting or conference of UMC branches, as well as partnering with other Ukrainian museums

♦ There is a trend for museums to be more special events oriented, something the UMC could work on.

♦ There should be more use of electronic communication using e-mail to exchange meeting minutes and to inform members who use e-mail.

♦ Re-establish a schedule for UMC branches to contribute to Promin.

♦ Discussion was held on compulsory membership in UMC for all UWAC members, especially since the UWAC is responsible for UMC.

♦ Museum issues are not brought forward to the USRL General Session and should be presented separately from the UWAC to inform all USRL members.

♦ Gender issue - We are not just a women's museum. We have not removed the men's sorochky from the Museum.

♦ The UMC should develop other aspects of Ukrainian culture such as archaeology and architecture, which are not as well known as the folk arts.

♦ The suggestion was made to use professional consultants to do a study on marketing and fundraising.

♦ Suggestions were made regarding additional sources of funding.

The above items represent a summary of panel discussion at the Museum mini-conference on the topic, "Facing up to Reality - Reconnecting".

My last point is about conferences. We come to conferences and hear and discuss many good ideas, but there is no benefit if in a year's time the organization's membership and activities have not changed to incorporate some of these good ideas. The leadership and level of communication that is in evidence at the conference must continue after the conference.

Finally I will leave you with this thought: Sometimes we speak of a person having the courage of their convictions, but imagine finishing that sentence to read "that person has the courage of compassion". Conviction is the assurance that what we know and believe is right. The courage of conviction can at its worst become a close-minded exclusion of anyone who does not think like us, act like us or believe like us. On the other hand, compassion, connection and commitment require a whole new definition of courage that has nothing to do with predominance. What are we afraid of when it comes to the risk of genuine understanding, tolerance and connection in this world? The courage of connection and the courage of compassion can create entirely new forms of communities.

Enjoy the best of life's blessings. Thank you.

Слово від Референтки Променя

Ми на переломі - на крайовому з'їзді СУС 2003 року вступили молодші членки в ряди праці пов'язані із управлінням Централі Союзу Українок Канади. Переберає нове покоління, нові сили; підходитимуть нові ідеї, які будемо пристосовувати до основних завдань, а саме -

1. Підтримувати і шанувати Українську Православну Церкву.

2. Зберігати та поширювати українську мову, рідну національність та українську спадщину.

3. Затримувати і поширювати українську культуру, мистецтво, та зберігати церковні святкові традиції.

4. Використовувати та підтримувати наукові здібності кожної української особи, цебто, заохочувати дітей, молодь і дорослих осягнути найвищі наукові ступні знання.

Кожна членка Центральної Управи має віповідальність за певну ділянку уплянованої праці.

Я вітаю нових членок, які у перше вступають у Центральну Управу Союзу Українок Канади. Прийміть мою сердечну подяку за те що Ви погодилися прийняти новий обов'язок. Вірю що ми будемо спільно працювати для доброго успіху на користь Союзу Українок Канади; та що у будучім часі ця організація буде сяяла мов проміння веселки.

Рівнож, Центральна Управа сердечно вітає все членство і бажаємо, щоб між нами була повна співпраця.

Надходить той час коли каденція кінчається - дехто залишиться на ще одну каденцію, а дехто вибере нову управу.

Бажаємо, щоб Ваші річні збори відбулуся успішно і на високому рівні - у згоді, в любові та пошані між всіма членками у Вашому Відділі.

Це, Шасти нам Боже!

Пригадка - Не забудьте вислати анкету у скорому часі по зборах!

Іванна Дженис
Центральна Референтка
Журналу Промінь

ADVERTISE IN *Promin*

Advertising rates for one year are:

business card	$150.00
1/4 page	$250.00
1/3 page (outer column)	$375.00
1/2 page	$500.00
full page	$900.00

Subscriptions and advertisements should be directed to the Promin address as provided on the inside cover.

Галя Щерблюк, Крайова Референтка Променя
Helen Scherbluk, National Promin Convenor

Вшанування МАРУСЮ ТЕКЕЛА з нагоди 80-ліття

13-го вересня, 2003 р. в місті Монтреалі, родина і приятелі зійшлися щоб відсвяткувати день уродин Марусі Текели, який припадав 19-го вересня. Свято відбулося в домі Христини, доньки Марусі. Це була несподіванка Марусі і коли вона війшла до хати, то була дуже зворушена. Найбільше задово-лення для неї було коли побачила своїх онук котрі прибули з Бостону і Торонта.

При їй вході до хати, Маруся Венгер привітала ювілятку корсажем. Відтак перед смачною вечерю, яку приготовили приятелі, відспівали "Отче Наш", а тоді Євгенія Підвисоцька піднесла тост за здоров'я Марусі та Многих Літ. Після відкриття дарунків, Маруся подякувала всім за їх приятельство і за їх участь у цьому святі.

Маруся Текела родилася в Монтреалі. Була членкою СУМК, співає в хорі при Катедрі Св. Софії від молодих літ, є членкою Катедри і членкою СУК відділу ім. Доньки України дові роки, а теперійшною заступницею. Рівнож є членкою Братства Християнського Милосердя при Катедрі. Була одружена за др-а Андрія Текела (Дентист), який упокоївся тому 8 років. Маруся є мама сина Мартина і доні Христини та улюблена бабуся 4-ох онук.

On September 13, 2003, family and friends gathered at the home of Christine Timotheatos, daughter of Mary Tekela, for a surprise 80th birthday party. Mary Tekela was truly surprised and overcome with pleasure, especially by the presence of her grandchildren, Chelsea and emilee Timotheatos and Jonathan and Jamie Tekela. Her son Martin and his wife Judy came from Toronto, while Jonathan attended from Boston and Jamie from Barrie.

Marusia Wenger greeted Mary with a corsage, and when the initial excitement of greeting all her well-wishers was over, the Lord's Prayer was sung in Ukrainian. Jennie Pidwysocky proposed a toast to Mary's health before dinner was served. After opening gifts, Mary thanked everyone for their attendance and friendship.

Along with her late husband, Mary has been a lontime member of St. Sophie Ukrainian Orthodox Cathedral in Montreal. As a conscientious member of UWAC "Daughters of Ukraine" Branch and the Cathedral Choir, Mary has given generously of her time, talent and energy. Her warmth and friendliness was evident by the number of friends who gathered for this celebration.

Mary was married to Dr. Andrew Tekela (now deceased) and they were blessed with 2 children - Martin (Judy) and Christine (Denis). Her pride and joyo are her 4 grandchildren.

We wish Mary the best of health for many more years to come. Na Mnohi Lita!

Marusia Wenger

In honour of this occasion a donation in the amount of $35.00 is forwarded to the Promin Press Fund

СИМПОЗІЮМ 2003
СХІДНЬОЇ ЕКЗЕКУТИВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Симпозіюм Східньої Екзекутиви Союзу Українок Канади відбувся в суботу 18-го жовтня, 2003 р. в залі Української Православної Церкви Св. Трійці в Лондон, Онтаріо під кличем „здорова мати - здорова родина".

При вході до залі членки СУК відділу ім. Княгині Ольги сердечно вітали учасників симпозіюму та попросили до кави і смачних булочок. І так, в примєній атмосфері, присутні мали нагоду познайомитеся та поговорити перед початком офіційної програми та переглянути чудові музейні скарби виставлені в шафах навколо залі.

Програму офіційно відкрила голова Східньої Екзекутиви СУК, Дос. Анна Троян такими словами:

„Я сьогодні маю велику честь і особливу приємність Вас всіх вітати на Симпозіюм 2003 Союзу Українок Канади на Сході Канади, в Лондон, Онтаріо при Парафії Української Православної Церкви Св. Трійці, де нас гостить Відділ СУК імени Княгині Ольги.

Цей Симпозіюм відбувається в міжнародному Році Родини затвердженим Об'єднаними Націями на звернення цілого світу на концепт родини і стану родини, фундаментальній часточці людського суспільства, в добі коли традиційні установи і поняття про подружжя і родину почалися радикально і деструктивно змінюватися. Коли здорова родина, здорве суспільство, здорва нація.

Без Матері родини не може бути. Матері . основоположницями і членками нашої організації Союзу Українок Канади, найстаршої Української Жіночої Організації в Канаді, дуже шанована в Україні і першої Української Жіночої Міжнародної Організації в світі, яка завжди боронила прав жінки, родини і народу українського на свободу, добробут і національну незалежність.

Ми вибрали клич нашого Симпозіюм: „здорова Мати - здорова Родина". In the International Year of the Family it seemed appropriate to call our theme "A healthy and happy mother - a healthy and happy family." We all realize the importance of a healthy family as the fundamental unit of society and ultimately of the nation. We also recognize that in a family the key role is played by the Mother in keeping the family healthy and happy. There are many contributing factors to the health and well-being of the Mother, of any woman, in fact. Sociologists and psychologists categorize these factors as the physical, emotional, intellectual and social needs. In today's Symposium 2003 we have prepared a program which addresses all these needs, in the hope that all participants shall both enjoy and profit from all the offerings.

Для мене бути з Вами усіма і брати участь в сьогоднішньому Симпозіюмі є надзвичайно зворушливо і я надзвичайно вдячна голові і членам цього Відділу що нас прийняли, бо сьогодні я вернулась на свою батьківщину в Канаді. Я тут в Лондоні, при цій парафії росла. Олега і мій шлюб 39 років вчора був перший в цій новозбудованій церкві, і моя Мама, Софія Степанюк довгі літа була провідною членкою цього відділу. Моє велике і сердечне спасибі Вам

всім, мої дорогі Лондонці.

Я цей Симпозіюм 2003 офіційно відкриваю і бажаю всім корисно і приємно провести час."

Отець Любомир Ломашкевич провів молитву підчас якої вшановано матерей які загинули з приводу страшного штучного голоду в Україні в 1932-33 роках

Слідувало коротке слово Анни Троян на тему „70-ліття Голодоморного Геноциду Українського Народу".

До почесної призидії покликано слідуючих: п-ні Олену Семенюк заступниця голови відділу СУК в Лондоні; бувші голови Східньої Екзекутиви СУК - Орисю Сушко (також редактор Променя), Галю Щерблюк і Марусю Венгер; настоятеля о. Ломашквеича; голову Східньої Екзекутиви СУС, Дмитра Шпитковського.

Привіти склали Дмитро Шпитковський, голова Східньої Екз. СУС, Олена Семенюк від Відділу СУК ім. Княгині Оляги і Віктор Педенко, заст. голови Церковної Громади (також Генеральний секретар СКУ).

Голова, Анна Троян представила учасників Симпозіюму, які прибули з Гамільтону, Торонта і Ошави.

Марта Цехош представила мгр. Наталію Ємець, яка приготовила доповідь на тему „Українська Жінка в творах Лесі Українки і Оляги Кобилянської". Присутні з великою увагою слухали цікаві інформації на згадану тему. Доповідь Наталії Ємець подана в повні в цьому числі журналу (ст. 12).

Розвагова точка програми була гра СУВС (Союз Українок вчора і сьогодні), якою провадила Орися Сушко. Із підписаних присутніми білєтів при реєстрації вибрано імена 10 осіб, яких було запрошено розказати про свій власний шлях відносно „коли і чому стали членами СУК і що їх затримало при організації до сьоднішного дня". Відповіді були цікаві та різноманітні і охопили цікаві особисті моменти із життєвого шляху. Всі підкреслили важливість приналежности до СУК.

Receiving USRL Certificates of Merit - Natalie Ball (Hamilton) and Olya Kuch (Oshawa) - presented by M. Spytkowsky (far left) and A. Trojan (far right)

London organizing group: (L to R) O. Metulynsky, A. Tyshchenko, O. Koszarny-Semeniuk, A. Tymoshenko, V. Kaluzhny, M. Ushchenko, A. Trojan

Перша точка після обіду була висвітлення фільм на тему „Коровай". Цей цікавий фільм приготовила, спеціліст цієї теми п-ні Александра Тищенко з Лондону, шоб представити присутнім детальний процес вироблення короваїв. Присутні з великим зацікавленням прийняли ці інформації.

Наступна точка була демонстрація представниці фірми "Клінік", яка представила продукти фірми і демонструвала їх вжиток. Всім

A. Tyshchenko - baker of *korovaii* - and A. Trojan

учасникам подаровано пакет продуктів.

Слідуюча точка була вручення грамот. Підчас крайового з'їзду СУС минулого літа в Келгері було вшновано декілька членів нагордою СУС за довголітню і діяльну працю в нашій організації. Наталя Бал із Гамільтону і Оля Куць із Ошави не були присутні в Келгері, і тому ця точка відбулася підчас Симпозіюму. Анна Троян і Дмитро Шпитковський з великою приємністю виконали це вручення.

Клавдія Микитюк, голова Українського Музею Канади, Союзу Українок Канади, Філії Торонто представила типічний народний костюм з Черкасів, який Музей недавно предбав. Також переведено лотерею, яка тривала вже пару місяців. Прихід із лотерії призначений на потреби Музею.

На тому закінчився Симпозіюм. Учасники висловлювали приємне враження із цілоденної програми і також за нагоду стрінутеся і обмінятися думками з іншими членками Союзу на Сході Канади.

Голова, Анна Троян висловила всім щиру подяку за участь і підтримку та побажала щасливого повороту домів.

Після офіційного закриття програми всі разом, взявши за руки, відспівали „Де згода в родині".

ОС

e-mail: info@athensprinting.ca

RELIABILITY Since 1973

athens printing

Complete In House Services

From Creative Design to Final Product

Black on White to Full Colour

- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Tickets of all Kinds
- Complete Bindery Services
- Layout & Graphic Design
- Also Continuous Forms

DIGITAL IMAGING
BLACK & WHITE FULL COLOUR

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9

Tel: 905 549-6719 Fax: 905 549-7645

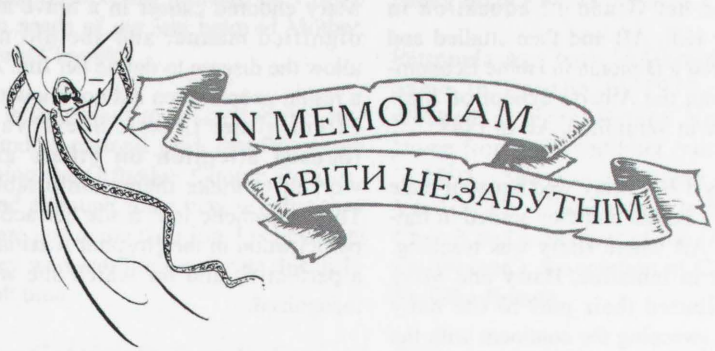

Емілія Ганчарик

Посилаємо $100.00 на Пресовий Фонд Променя в пам'ять моєї сестри Емілії Ганчарик. Вона була членкою Відділу СУК на протязі 60 років. Також весь час співала в церковних і світських хорах в Гарленд, Етелберт і Дафин.

Вічна ій пам'ять!

Михаліна Козар
Етелберт, Манітоба

В світлу пам'ять **Палагія Дибко**, довголітньої членки Союзу Українок Канади, Відділ ім. Лесі Українки в Гамільтон , Онтаріо складаємо пожертву на Пресовий Фонд Променя ву сумі $50.00.

Молимо Всевишнього, щоб оселив душу покійної там де всі праведні спочивають. Вічна їй пам'ять!

Уляна Криворучко, голова
Катерина Шумська, касир

В пам'ять **Макара Сушка**, складаємо пожертву в сумі $50.00 на пресовий фонд Променя, як нев'янучий вінок на його свіжу могилу.

Відділ і членки висловлюємо наше глибоке співчуття дружині Орисі, дітям і внукам в час їх великої втрати.

Вічна йому пам'ять!

СУК Відділ ім. Лесі Українки
Виндзор, Онтаріо
Анна Букса, Референтка Променя

Замість квітів на нев'янучий вінок складаю пожертву в сумі $35.00 у світлу пам'ять **Макара Сушка**. Дружині Орисі і всій родині висловлюю моє глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Ярослава Балаюра
Торонто, Онтаріо

В незабутню світлу пам'ять нашого дорогого брата **Александра Гордей**, який відійшов у вічність 19-го листопада, 1983 р., скадаємо $20.00 на журнал Промінь.

Вічна йому пам'ять!

Сестра П. Калет з родиною
Едмонтон, Альберта

Відділ СУК ім. Лесі Українки у Венкувер, Б. К. жертвує $75.00 на нев'янучий вінок у світлу пам'ять трьох довголітних членок.

Бл. пам. Анна Чорна упокоїлася у вересні 2002 р. проживши 97 років. У 1996 р. вона була вшанована 40-літтям членства у Союзі Українок Канади і одержала грамоту.

Бл. пам. Донна Решетник упокоїлася 1-го травня, 2003 р. проживши 87 років.

Бл. пам. Лілія Митрук упокоїлася 27-го липня, 2003 р. проживши 88 років. У 1977 р. вона була вшанована 40-літтям членства в Союзі Українок Канади і одержала грамоту.

При цій нагоді почуваюся до обов'язку згадати що бл. пам. Лілія Митрук була головою місцевого відділу СУК ім. Лесі Українки через одинадцять років, 1974 - 1984 а рекордовою секретаркою шістьнадцять років.

Вічна їм пам'ять!

Ольга Гаришок
Референтка Промена
СУК Відділ ім. Лесі Українки
Ванкувер, Б. К.

Mary Chomik

Chomik, Mary (nee Lutzak) - It is in loving memory that the family announces the passing of Mary Chomik of Vegreville, Alberta. Mary was a loving wife, mother, daughter, sister, grandmother, great-grandmother, aunt and friend. She passed away early in the morning of April 30.

She will be sadly missed and lovingly remembered by daughter Eileen and her husband Don Ursuliak of Sherwood Park, son Darrell and his wife Caroline of Canmore, daughter Lorilee Chomik and her husband Greg Syrnick of Calgary; seven grandchildren, Brian, Christine, Taras, Kathleen, Daniel, Larissa and Lykera plus one great-grandson Tyler; mother Evelyn Lutzak of Two Hills, AB; sister Betty Wolanski of Edmonton, brothers George Lutzak and Mike Lutzak of Hairy Hill, AB and Don Lutzak of Edmonton, and many beloved family members and friends. She was predeceased by her father William, infant son William (Billy) and husband Harry.

Mary was born in Vegreville General Hospital on January 21, 1928, the eldest of William and Evelyn's children. Mary attended school and completed her Grade 12 education in Hairy Hill, AB and then studied and received a Diploma in Home Economics from the Alberta School of Agriculture in Vermillion, AB in 1947.

In July 1949, Mary wed her soul-mate Harry Chomik and they settled in Innisfree AB where Harry was teaching. While in Innisfree, Harry and Mary contributed their part to the baby boom sweeping the continent with the birth of Eileen, William, Darrell and Lorilee. While in Innisfree, Harry and Mary were happy to raise and educate Mary's youngest brother Donald Lutzak. Summers involved traveling to various cities in North America where Harry continued his education. They soon moved to Vegreville and became active members of that thriving community.

Mary possessed a deep faith in God and was very dedicated to St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church in Vegreville. She relied on her faith and the promise of a better place in God's kingdom to assist her with the burdens of her illness. She held various positions in C.Y.K., was an advisor for the Orthodox Youth group CYMK, sang in the choir for many years and was very active in all other aspects of church life.

Mary loved to sew, tend her flowers and garden, and feed the many species of birds that came to rely on her for food in the winter. She and Harry loved to travel and embarked on many adventures together. Family gatherings were very important to Mary and she enjoyed celebrating Christmas, Easter and birthdays with everyone. She delighted in her grandchildren's accomplishments that were a major source of pride for her. She was an accomplished hostess and wonderful cook and many people will fondly remember the wonderful aroma of freshly baked bread from the outdoor oven at their farm.

Mary endured cancer in a brave and dignified manner and she did not allow the disease to define her life. As a result, people often did not know the extent of her illness. She always focused attention on others and worked to make them comfortable. This empathetic trait made her active participation in the Hospital Auxiliary a perfect fit and for which she was recognized.

Prayers and the funeral service were held on May 4 & 5. at St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church in Vegreville, AB. Rev. G. Maximiuk and Rev. Cornell Zubritsky officiated both services and provided guidance regarding the Vigil. Their compassionate persona provided great comfort for the family. His Eminence Bishop John, Very Rev. Victor Lakusta & Dobr., Very Rev. Mykola Sawchenko and Dobr., Rev. Patrick Yamiuk & Dobr. attended the prayer service. The family would like to thank them for their attendance, support and love.

In lieu of other tributes, donations may be made to the Foundation Fund of St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church, Vegreville, or the Cross Cancer Institute for Melanoma Research, or the Mundare Mary Immaculate Hospital Resident Handibus Fund.

Eternal be her memory!

Thank you. . . . Losing a parent is a very difficult thing to go through. But with support and love, one is able to cope. It is with gratitude, respect and love that we would like to thank Fr. Taras Krochak and family of Calgary and Fr. Gene Maximiuk and family of Vegreville.

These two fine Priests were very supportive to our family, provided endless pastoral support and compassion, and guided us when tough decisions were presented to us by the medical staff. But most importantly, they both pro-

vided comfort and nurtured the Christian needs of our late beloved Mother, Mary Chomik.

It is important to recognize the outstanding pastoral work that Priests are doing for Orthodox Church families. And although some may say that they were just doing their job, I believe that they were our lifeline during this difficult time.

May God bless Fr. Taras, Fr. Gene and their families many years of health, prosperity and love.

May her memory be eternal!

Eileen Ursuliak, Darrell Chomik, Lori Chomik and their families

Petronela Symunuk

Petronela Symunuk, age 72 of Moose Jaw, Saskatchewan, passed away on Sunday, December 1, 2002. A Prayer Service was held on Thursday, December 5th in St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church. The Funeral Service was held the next day in St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church in Moose Jaw followed by the burial at Rosedale Cemetery. Rev. Father Brent Kuzyk officiated.

Petronela was born in Ukraine and came to Canada in 1972. She worked at Extendicare Nursing Home from 1973 until her retirement in 1995. She was a member of St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church and a member of the Ukrainian Women's Association of Canada, St. Olha Branch.

Petronela was predeceased by her parents and two brothers. She was a loving mother of two sons: Alex (Rose) of Moose Jaw and George Jr. of Moose Jaw; one sister and numerous nieces and nephews in Ukraine. Expressions of sympathy were directed to the Heart and Stroke Foundation.

Petronela is sadly missed by her family and her many friends. May her memory be eternal.

Vichnaya Pamyat!

Submitted by
Jean Thatch

Enclosed is a donation of $25.00 in memory of our member **Mary Andriaschuk**, who passed away September 24, 2003 at the age of 94. Mary will be greatly missed by all of our members. She leaves to mourn her two daughters Iris Kozmak, Sophie Andriaschuk and husband Les MacConnell of Santa Monica, California, as well as 3 grandchildren Vicky Kozmak, Richard (Kim) Kozmak, Ken (Lynn) Kozmak May God grant her eternal rest.

Вічна ій пам'ять!

Elsie Rybak
Promin Convener
Two Hills, Alberta

В пам'ять трьох членок СУК Відділ ім. Лесі Українки в Давфин, Манітоба

- У світлу пам'ять довголітної членки СУК у Давфині, **Марії Білоус**, залучуємо замість квітів $20.00 як нев'янучий вінок у її пам'ять. Нехай пам'ять про неї буде вічною!

- У першу річницю упокоєння нашої членки **Анни Юрій**, жертвуємо $20.00 як нев'янучий вінок у її світлу память. Вічна їй пам'ять!

- Замість квітів залучуємо $20.00 як нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої членки **Емілії Ганчарик**, яка упокоїлася 12-го серпня цього рокує Вічна їй пам'ять!

Союз Українок Канди
Відділ ім. Лесі Українки
Давфин, Манітоба
Марія Горчинська, секретарка

The Ukrainian Women's Association of Canada, Olena Pchilka Branch of Yorkton are donating $20.00 to the Promin Press Fund as an everlasting wreath in memory of our dear member, **Katie Feniuk**, who entered eternal rest October 14, 2003. We extend our deepest sympathy to her family and friends.

Vichnaya Pamyat!

Iris Wasylyshen
Promin Convener

Holiday Recipes

Nusia's Pampushky

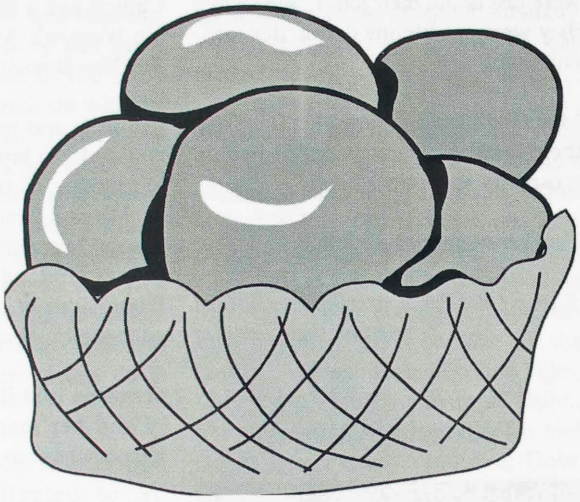

1 pkg granular dry yeast
3/4 c milk
8 egg yolks
1/2 c sugar
3/4 tsp salt
1/2 c melted butter
4 c flour (more or less)
4 egg whites, well beaten
1 tsp vanilla
1 rind of lemon

Dissolve the yeast in 1/4 cup of the milk. Beat the egg yolks with the sugar and salt until light in colour. Add the melted butter to the eggs; mix well. Add the milk and yeast mixture, alternately with the flour; mix well. Add the egg whites and flavourings. Knead in the bowl for about 10 minutes. This dough should be soft.

Cover; let rise in a warm place until double its bulk. Roll our dough 1/2 inch thickness. Cut out with small glass or cookie cutter. Place on board that has been floured and let these rise again about 2 hours. Do not cover.

Heat 4 cups cooking oil, add 1 ounce of rum to prevent the pampushky from absorbing the oil. Place the pampushok in the oil the side which was on the board and cover with a lid. When brown, uncover, turn over, and do not replace the cover. It will take about 3 minutes for each side. Drain on absorbent paper. Sprinkle with sugar.

Quick pampushky

3/4 pkg granular yeast (dry)
2 tbsp milk
5 egg yolks
1 tbsp sugar
2 tbsp melted butter
1/2 tsp salt
1/4 c sweet cream
1 tsp vanilla
2 1/4 c flour

Dissolve the yeast in the milk; let stand 5 minutes. Beat egg yolks well, add sugar, cream, melted butter, salt and vanilla. Beat in the flour slowly. Knead well in the bowl. Roll out the dough to 1/2 inch thickness and follow the procedure as for Nusia's Pampushky.

Recipes reprinted from 'A Book of Favorite Recipes' compiled by the Sisterhood of St. John's Ukrainian Orthodox Church, Johnson City, New York, 1968.

"The purpose of this project is to help preserve our beautiful Ukrainian customs and traditions; they are among the most inspiring, charming and interesting in the world. Let us not forsake them. If you have not kept any of these traditions before -- it isn't too late to start now. We pray that our book will help in some small way to make your life and that of your family -- more meaningful and enjoyable!"

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон.

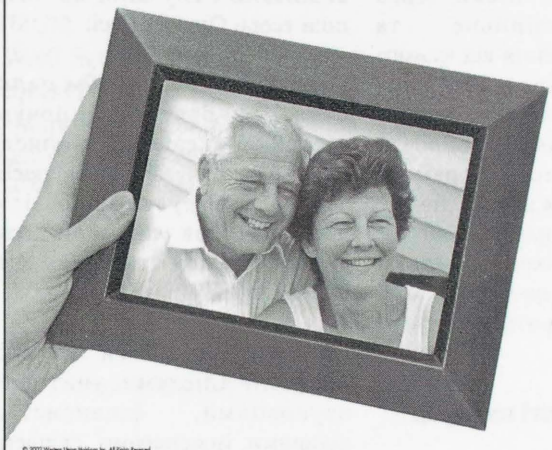

Коли переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 101 000 по цілому світі.

Вестерн Юніон - це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою.

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказати гроші по цілому світу.

© 2002 Western Union Holdings Inc. All Rights Reserved.

Jellied Stuffed Pike

3 lb pike
2 c mixed diced vegetables (onion, carrot, celery, parsley)
1/2 bay leaf
4 peppercorns
1 tsp salt
4 c water
1 small onion
1 c soft bread crumbs
1 tbsp melted butter
2 eggs, slightly beaten
1 tbsp chopped parsley
salt and pepper
1 tbsp gelatin
1/4 c cold water

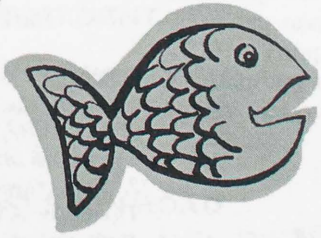

Scale, take out the entrails and wash the fish. Remove the skin. Start at the tail and gently pull the skin off, being careful not to tear it. Remove the flesh from the bones.

Cook the bones with the vegetables, bay leaf, peppercorns and salt in 4 cups water for 20 minutes to make a fish stock. Strain. Prepare stuffing by grinding the fish flesh and onion. Add bread crums, butter, eggs and parsley and seasoning; mix thoroughly. Be sure to season well. Stuff the skin with this mixture and sew the opening. Prick the skin in several places to let out the enclosed air. For easier handling, the fish may be wrapped and tied in a greased cheesecloth. Place the fish in a shallow pan.

Add the strained fish stock and simmer gently for about 1 hour. Do not boil because the delicate fish flavour will be lost. Carefully remove the fish to a large platter; unwrap it. Remove the thread. Strain the stock and keep it at a simmering point. Soften the gelatin in the 1/4 cup cold water; then dissolve in the simmering stock. Season the stock to taste. Allow it to cool until it begins to thicken slightly. Then spread over the fish; chill until firm.

Garnish the platter attractively with sprigs of parsley and slices of lemon.

Продовження із 12-ої сторінки

Відношення до народу

Одьга Кобилянська знає народ поверхово. Вона ознайомлена з дрібною інтелігенцією і міщанством, котре веде досить нужденне життя, сильно зматеріялізоване, часто в мішаних подружжях з поляками, німцями та румунами. У мішаних подружжях завжди домінує чужий елемент, а український піддається домінуванню задля святого спокою. Вищі, сильніші люди у неї це німці, а поляки це ті, шо чуються вищими, чи є в них на це підстава, чи ні., нпр. панни Ванда і Ядіга в нарисі «Мужик» або дядько Наталки в повісіті «Царівна». Хоч вона любується простим народом і нераз ідеалізує його, але показує, що багато ще треба праці щоб той народ зайняв гідне місце серед інших.

Леся Українка знає простий народ. Вона жила на селі, бавилася з сільськими дітьми, слухала від них казки і пісні, і нераз доглядала своїх молодших братів і сестер. Вона знає інтелігенцію - в Києві вона жила в центрі творчої інтелегенції і спілкувалася з передовими творцями української культури. У неї немає меншевартісної людини окрім тої, шо не чує своєї обмежності, будучи засліплена самолюбством і самозадоволенням. Леся бореться за еманціпацію людини.

У обидвох, Лесі і Ольги, в кожнім оповіданні, в кожній поемі і повісті появляється той самий тип людини, найчастіше жінки, котрий бореться проти задушливої атмосфери застою, лицемірства і опресії. Бореться за волю, деколи гине. Обидві бачили, що краща доля українському народові прийде тільки через політичне, соціяльне та економічне визволення від чужого гніту. Обидві вірять в кращу будущину, але людина мусить сама ту будущину виборoти. Особливо у Лесі Українки поняття «нове життя» це не глибока поезія, а програма дії. У Ольги Кобилянської ще тільки мрія і підготовка до боротьби, а Лесені герої вже борються.

Впливи творчості на народ

Твори Ольги Кобилянської і Лесі Українки мали великий вплив на український народ. Покоління вихованe на їх творах позбулося меншевартості за свою українськість і почало домагатися свідомо своїх прав. Сільські хлопці і дівчата на Волині ішли безстрашно в ряди УПА і жертвували життям або приймали тяжку неволю в ґулаґах за краще майбутнє свого народу. На їх творах політичні діячі прозрівали і відходили від облуди комуністичних пут.

Закінчення

Леся Українка і Ольга Кобилянська, обидві кликали народ до пробудження, домагалися визнання жінки людиною, закликали до праці, найперше над собою, а потім у громаді. Вони вказували на шльях, яким пішли піонерки нашої організації від 1926 року. Вони, піонерки, не скорилися тяжкій долі, а пішли труднощам на зустріч. В невідрадних обставинах вони не втратили своїх ідеалів краси, доброти, релігії і поезії а зберегли їх для наступних поколінь. Жінки, котрі не вміли читати, приходили до організації, вишивали і слухали, як читали інші твори Ольги і Лесі.

Леся зверталася своїм палким словом до братів, а її почули і сестри за океаном і взялися до праці - накорчували лісів, засіяли землю, набудували просвітних домів і церков, виховали дітей у високій моралі і дали цим дітям крила летіти у світ.

Полетіли ці діти і стали професіоналістами, учителями, науковцями, фінансистами, лікарями, інженерами, священиками, політичними діячами, журналістами. Здається, що вони від нас відходять, але вони тільки випробовують свої крила. Оглянувши ввесь світ вони повернуться до свого коріння і будуть говорити і писати про наші потреби, наші аспірації через наше світосприймання.

Наталія Ємець 18-10-2003

Джерела

1. *Ольга Кобилянсяка Твори в трьох томах, Державне видавництво Художньої літератури, Київ 1956*
2. *Леся Українка Твори в 12 томах, Ґ Тищенко, А Білоус в-во, Ню Йорк, 1953 р.*
3. *Історія української літератури, Академія Наук, Київ 1968, ст. 177-209*
4. *Дмитро Чуб «Люди великого серця», В-во Ластівка, Мекьборн 1981, ст. 87-105*
5. *Енцеклопідея України, вол. 5, ст. 466.1.*
6. *Володимир Радзикевич «Історія української літератури», Шкільна Рада Ню Йорк, 1867, ст. 120-132*

PROMIN PRESS FUND

The donations listed in this section include all those received from September 1, 2003 to November 30, 2003.
The Editorial Board gratefully acknowledges the generous donations in support of Promin.

$200.00
UWAC, St. John's Cathedral Branch
Edmonton AB

$100.00
UWAC St. Elias Branch, Edmonton AB
Bequest from Estate of Emily Hancharyk,
Winnipeg MB (sent by Lesia Sawky)
Olga Hawrysh, Saskatoon SK
UWAC St. Michael's Branch Edmonton AB

$70.00
UWAC, Prince Albert SK

$60.00
UWAC Lesia Ukrainka Br., Two Hills AB

$30.00
Alex Makarenko, Niagara Falls ON
Leona Faryna-Bridges, Edmonton ON

$20.00
Olga Kuzyk, Amherstsburg ON
Marion Gorchynski, Dauphin MB

$10.00
Vera Saluchok, Toronto ON
Nettie NahirneyNorth Battleford SK
Olga Boykiw, Calgary AB
Stefania Stefura, Montreal PQ

$5.00
Fedor Tkaczuk, Calgary AB
Stephania Yurkiwska, Edmonton AB
Gena Crowston, Kamloops BC

SMITH MONUMENT COMPANY LTD.

ANDREW LATYSHKO
PRESIDENT

BUS: (416) 769-0674
FAX: (416) 769-5677
TOLL FREE: 1-888-836-7771

349 WESTON ROAD
TORONTO, ONTARIO M6N 3P7

A FAMILY BUSINESS SINCE 1919

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

- Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $4 million awarded.
- Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.
- Inquire about living bequests and designated funds.
- Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

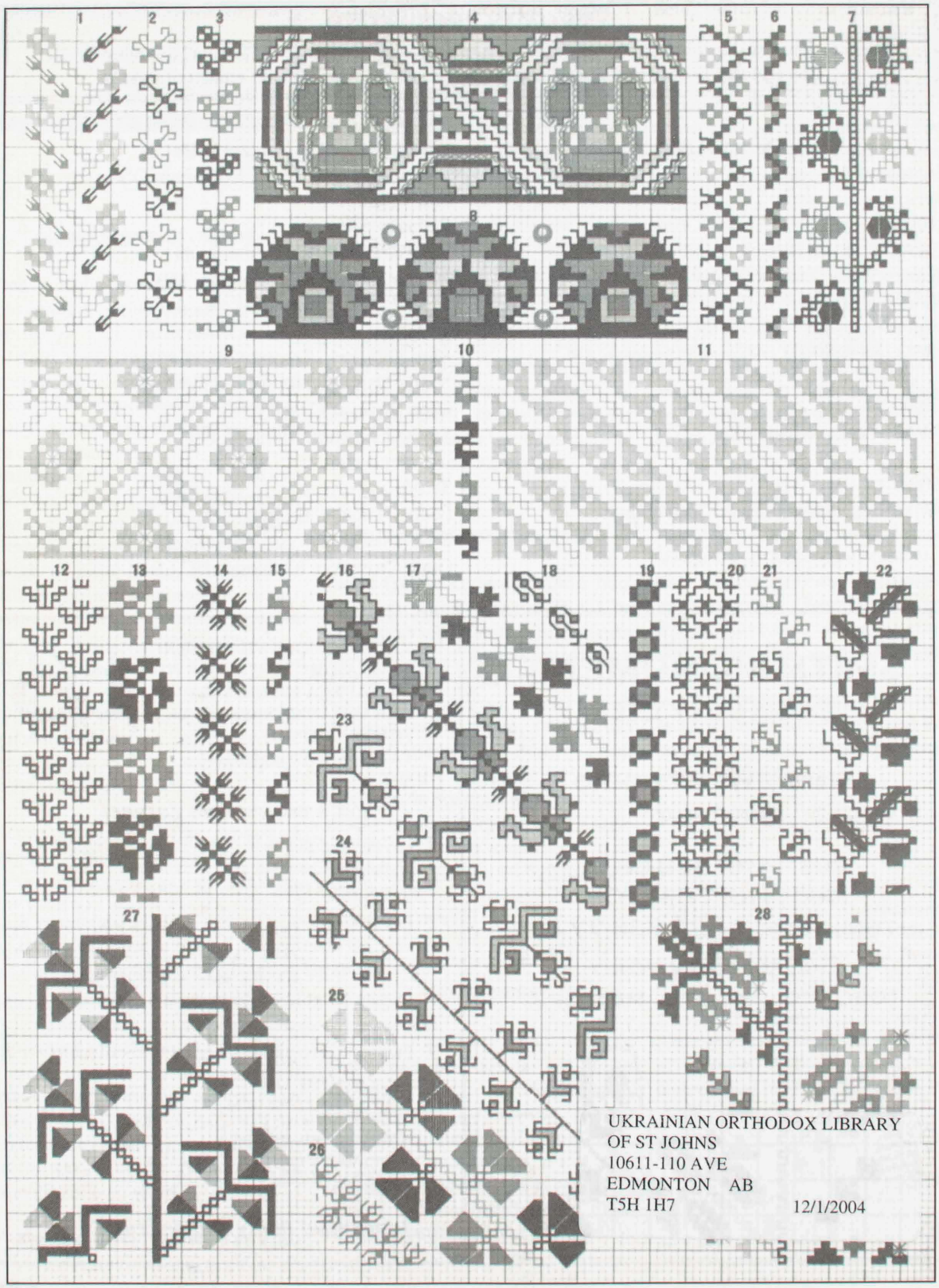

UKRAINIAN ORTHODOX LIBRARY
OF ST JOHNS
10611-110 AVE
EDMONTON AB
T5H 1H7
12/1/2004